ORTODOKSİA

Her ay neşr olunan

AHLAKÎ VE DİNİ RESALE

Müdir Mes'ul : Meletios Lukakis

-Mahal idare : Fener Rum Patrikhanesi

Ἔτος Ε΄ 31 Ἰανουαρίου 1930 Τεῦχος 49ον

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ Καθηγητὴς Ἰ. Θεολογ. Σχολῆς Χάλκης

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

Ἡ ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν καθιερώθη ἀπὸ τὴν ἁγνὴν συνείδησιν καὶ ἐνθουσιώδη ψυχὴν τῶν πατέρων μας ὡς ἑορτὴ ἐντεύξεως τοῦ ἀρχαίου προγονικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀχράντου χριστιανικῆς πίστεως, ὡς ἑορτὴ πνευματικοῦ γάμου τῶν δύο, ὡς τοιαύτη δὲ κατόπιν ἐθεσπίσθη καὶ ὡς ἑορτὴ τῆς μαθητιώσης νεολαίας, καὶ ἔτι βραδύτερον καὶ ὡς ἐπιμνημόσυνος τελετὴ ὑπὲρ ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐμερίμνησαν καὶ ἐμόχθησαν διὰ τὰ Σχολεῖά μας, διὰ τὴν ἐκπαίδευσίν μας.

Παράνυμφοι καὶ Μύσται τῆς οὐρανίου ταύτης ἐντεύξεως, εἶναι οἱ ἀπὸ κοινοῦ διὰ τοῦτο τὴν 30ην τοῦ παρόντος μηνὸς ἑορταζόμενοι Τρεῖς Ἱεράρχαι : ὁ Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὅσο βαθύτε-

ρον κανεὶς ἐγκύπτει εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Συγγραμμάτων τῶν μεγάλων τούτων ἀνδρῶν, καὶ δὴ ὅσονπερισσότερον μελετᾷ τὸν βίον αὐτῶν, τόσον περισσότερον πιστεύει εἰς τὸ ἰδανικὸν περιεχόμενον τοῦ κόσμου, πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τείνωμεν, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ μετρίου καὶ νὰ ἴδωμεν τὰς φευγαλέας στιγμάς μας μετουσιωμένας εἰς αἰωνιότητα. Τὸ ἰδανικὸν τοῦτο περιεχόμενον τοῦ κόσμου τὸ διησθάνθη βαθύτατα ἡ ἀρχαία ψυχή, τὸ καθηγίασε δὲ ὁ Γολγοθᾶς.

✠

Ὁ Μέγας Βασίλειος μὲ τὴν βαθυστόχαστόν του διάνοιαν κατενόησεν ὅτι τὸ κάλλος καὶ ἡ σοφία, τὴν ὁποίαν ἐγέννησαν οἱ πρὸς τὸ ὡραῖον καὶ τὴν σκέψιν εὐπαθεῖς προπάτορές μας, εἰσάγουν τὸ Ἀνώτερον εἰς τὴν μαθητευομένην νεολαίαν, ἀρκεῖ αὕτη νὰ καθοδηγῆται ἀπὸ τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἡ ἀρχαία Τραγῳδία μυεῖ τὴν ψυχὴν εἰς τὴν ποίησιν τοῦ πόνου καὶ γεννᾷ εἰς τὴν φαντασίαν μας τὰ πλέον εὐγενῆ ὄνειρα. Αἱ κραυγαὶ τῆς Ἑκάβης καὶ τὰ λαλήματα τῆς Ἀντιγόνης, εἶναι ἡ ὡραιοτέρα Μουσική, ἡ ὁποία ἐναποστάζεται εἰς τὰ ὦτα τῆς μόλις ἀφυπνιζομένης ἡλικίας τοῦ ἐφήβου.

Ὁ Γρηγόριος μὲ τὴν παρθενικήν του ψυχὴν εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἤκουσε τὸν ἀντίλαλον τῆς ἀβύσσου, εὗρε ρήματα Θεολογίας ὑπερτάτης, κατενύγη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἐσταυρωμένου, καὶ μὲ τὴν ποιητικήν του φαντασίαν συνέθεσεν ὕμνους θεσπεσίους εἰς τὸ μέγα τοῦ Γολγοθᾶ Δρᾶμα. Ἰδιαιτέρως ἐνέκυψεν εἰς τὸ σημεῖον ὅτι ὁ Γολγοθᾶς εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ καθιερώνει τὸ Μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης.

Τί δὲν ἔκαμεν ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν! Πόσον ἐμόχθησε δι' αὐτήν! Καὶ ἔγινεν ὑπόδειγμα ἰδεώδους Πατριάρχου. Ὑπῆρξε κἄτι περισσότερον Πατριάρχου. Προφήτης διὰ τὸν ζῆλόν του ὑπὲρ τῶν πασχόντων. Ἀπόστολος διὰ

τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Χριστόν. Παρατηρητὴς τῆς Κοινωνίας ὑπέροχος, Ἐξερευνητὴς τῆς ψυχῆς θαυμάσιος. Κανεὶς δὲν ὡμίλησεν ὅπως αὐτὸς διὰ τοὺς πτωχούς, διὰ τοὺς πάσχοντας, διὰ τὴν ἁμαρτίαν, διὰ τὴν συγγνώμην, διὰ τὴν ἀγάπην, διὰ τὴν ἐλπίδα. Αἱ λέξεις του ἀπήχησαν βαθύτατα εἰς τὴν ἐποχήν του, τὴν συνεκλόνισαν, καὶ εἶναι χρήσιμοι δι᾽ ὅλους τοὺς αἰῶνας. Μᾶς παραμυθοῦν, μᾶς ἐνισχύουν. Μᾶς πείθουν, ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι πολὺ εὐκολωτέρα παρὰ ἡ κακία καὶ μᾶς ἐμπνέουν τὴν ἰσχυροτέραν αἰσιοδοξίαν διὰ τὴν κατόρθωσιν τῆς σωτηρίας μας, μᾶς κάμνουν καλό, μᾶς ἐνθουσιάζουν. Ἀναβλύζουν ἀπὸ τὰ βάθη μεγάλης ψυχῆς, ψυχῆς ἡ ὁποία ἐπόνει διὰ τοὺς ἄλλους.

Ποῦ ἤκουσαν καὶ οἱ τρεῖς τὰ τόσον ὡραῖα πράγματα ποὺ μᾶς εἶπαν; Ἀπὸ ποῦ ἤντλησαν τόσον ἐνθουσιασμόν, τόσην πίστιν, τόσην ἀγάπην;

✠

α΄] Ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς των, τῆς ὁποίας ἤκουον ἐν ὥραις συγκεντρώσεως τοὺς παλμούς. Εἰς τὰς ἀνησυχίας των καὶ τὰς τρικυμίας τοῦ βίου των, μέσα εἰς τὴν μόνωσίν των, ἤκουον εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς των τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ζωή των ἐγέμιζεν ἀπὸ ἐγκαρτέρησιν, ἀπὸ ἀγάπην. Ἐρχόμενοι εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ψυχήν των, ᾐσθάνοντο ἀληθινὴν ἀνακούφισιν ἀπὸ τὴν πεζότητα καὶ τὰ δεινὰ τοῦ βίου. Εἶναι ὡραῖον πρᾶγμα, ὅταν κανεὶς δὲν δύναται ν᾽ ἀκούσῃ τὸν κόσμον, νὰ ἀκούῃ τὴν ψυχήν του. «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν.» (Δαυίδ). Ἡ καρδία μας εἶναι ὁ ἀντιθάλαμος τοῦ Θεοῦ. «Ἀκτὶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε, εἶναι ἐγκεχαραγμένη εἰς τὰς ψυχάς μας.» (Ὁ αὐτός). Τὸν Θεὸν εὑρίσκομεν εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας μας, καὶ δι᾽ αὐτὸ εὑρίσκομεν καὶ χαρὰν εἰς τὰς θλίψεις μας. «Χαίρω εἰς τὰς θλίψεις μου.» (Παῦλος). Καὶ δι᾽ αὐτὸ γινόμεθα ἱκανοὶ νὰ εὕρωμεν τὴν εὐτυχίαν καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν θάνατον. «Μοὶ εἶναι κέρδος νὰ ἀποθάνω.» (ὁ αὐτός).

Καὶ δι' αὐτὸ ἡ χάρις καὶ τὸ θέλγητρον τῆς ἀρετῆς εἶναι ἀθάνατα.

✠

β'] Ἀπὸ τὴν προσευχήν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐρχόμεθα εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ κἄποιαν ἀνωτέραν δύναμιν, συναισθανόμεθα ὅτι εἴμεθα ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τῆς δυνάμεως ταύτης, καὶ βλέπομεν τὴν ζωήν μας ἐπηρεαζομένην ἀπὸ τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης ταύτης. Διὰ τῆς προσευχῆς αἰσθανόμεθα βαθύτερον ὅτι κἄτι τὸ αἰώνιον ὑπάρχει εἰς τὰς ὑπάρξεις μας, ὅτι «τὸ πνεῦμά μας εἶναι ἕνας ἄγγελος μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Θεοῦ», ὅτι ἡ καρδία μας εἶναι ἡ χρυσῆ γέφυρα μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Ἡ προσευχὴ εἶναι μία κινητήριος δύναμις διὰ πᾶσαν ἀνάτασιν, ἡ καλυτέρα θερμότης πρὸς ἐκκόλαψιν τῶν ὑψηλοτέρων ἐξάρσεων. Ἡ προσευχὴ εἶναι τὸ ἄρωμα τῆς θρησκευούσης καρδίας, τὸ ἄρωμα τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται εἰς τὸν οὐρανόν. Εὑρισκόμενοι πρὸ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας, τῆς τραγικότητός μας πρὸ τοῦ ἀνικανοποιήτου τῶν πόθων μας, πρὸ τοῦ ἀνεπανορθώτου, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ προσευχηθῶμεν, καὶ ἐν τῇ ἐγκαρτερήσει μας νὰ εὕρωμεν κἄποιαν ἀνακούφισιν εἰς τὰς ὡραίας ἐκείνας λέξεις: «Γενηθήτω τὸ θέλημά Σου.»

✠

γ'] Ἀπὸ τὰς ὡραίας καὶ βαθείας μελέτας των. Πάντοτε ἐμελέτων τὴν Ἁγίαν Γραφήν, τὸ ὡραῖον αὐτὸ καὶ ἀθάνατον Βιβλίον, τὸ ὁποῖον εἶναι γραμμένον εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς τὴν μελέτην αὐτοῦ εἴκοσιν αἰῶνες ἐνέκυψαν καὶ ἤντλησαν ῥήματα ζωῆς αἰωνίου. Τὸ βαθὺ περιεχόμενον τοῦ Βιβλίου τούτου εἶναι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἄπειρος, δι' αὐτὸ ἡ ἀγάπη εἶναι ἄπειρος. Ἐὰν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, ἰδοὺ ὁ παράδεισος. Ἆ! Πρέπει νὰ εἶσθε καλοί, νὰ ἔχητε τὸ μειδίαμα εἰς τὰ χείλη, νὰ φέρησθε ὄχι μὲ σκληρότητα πρὸς τὸν πλησίον, νὰ παρέχητε συγγνώμην, καὶ πάλιν συγγνώμην. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἀπολέσητε

εἰς τὴν γῆν, θὰ τὸ εὕρητε εἰς τὸν οὐρανόν. Πρέπει νὰ τρέμητε ὅταν καταλαλῆτε τὸν πλησίον. Νὰ ὁμιλῆτε μὲ ἀγάπην καὶ διὰ τοὺς νεκρούς, διότι ὑπάρχει κἄποιο οὖς μέσα εἰς τοὺς τάφους. Ὅσο χαμηλὰ καὶ ἂν ὁμιλῆτε, ὁ Θεὸς ἀκούει. Δὲν πρέπει νὰ περιφρονῆτε κανένα ἀπὸ τοὺς μικροὺς αὐτούς. Ὅλοι εἴμεθα πλάσματα τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ. Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ δὲν κάμνουν καρποὺς καὶ ἐκεῖνοι εἶναι εὐλογημένοι. Δὲν εἶναι μόνη εὐλογημένη ἡ ἄμπελος διὰ τὰς σταφυλάς της, ἀλλὰ καὶ τὸ πεῦκον καὶ ἡ αἴγειρος, διὰ τὴν γλυκεῖαν σκιάν των.

Τοιαῦτα ρήματα ἤκουσαν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν καὶ οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι, καὶ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὰ νάματα αὐτά, ὡς καὶ εἰς τὰ νάματα τῆς ἀρχαίας σοφίας. Καὶ εἰς αὐτὴν εὑρέθησαν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ θεῖον, εἰς ἀντικατόπτρισιν τοῦ ἑαυτοῦ των. Αἱ νύκτες των ἀντήχουν ἀπὸ τὰς προσευχάς των καὶ ἀπὸ τὰς μελέτας των. Ἡ δὲ στρωμνή των ἐβρέχετο ἀπὸ τὰ δάκρυά των.

✠

δ΄] Ἀπὸ τὴν ὡραίαν Φύσιν, ὅπου ἀκούει τις τὸν διάλογον τοῦ θροῦ τῶν φύλλων καὶ τοῦ φλοίσβου τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης. Ἀπὸ τὴν Φύσιν, τὴν ὁποίαν δροσίζει ἡ Ἠὼς καὶ λικνίζει ἡ Ἑσπέρα. Ἀπὸ τὴν Φύσιν, τὴν ὁποίαν καλύπτει ἡ ἁγνότης τῆς χιόνος. Ἀπὸ τὰ ὄρη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐζήτησε βοήθειαν ὁ Δαυίδ. «Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἥξει ἡ βοήθειά μου». Αὐτὰ μᾶς δίδουν τόσα μαθήματα αἰωνιότητος. Καὶ εἰς αὐτὰ ἐμόνασαν ἐκεῖνοι, καὶ ἤκουσαν ἐκεῖ τὴν βροντὴν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν οἰμωγὴν τῶν ἀνέμων. Καὶ ἐπάνω των ἔχυναν τὰ ἄστρα τὸ γλυκύ των φῶς.

✠

Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἤκουσαν μίαν φωνὴν νὰ βγαίνῃ, φωνὴν ἡ ὁποία νὰ ψάλλῃ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ, τὴν ἄφατον ἀγαθότητά του. Καὶ εἶπαν κατόπιν εἰς ἡμᾶς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀνησυχῶμεν, οὔτε νὰ θλιβώμεθα διὰ τὰ ὀλίγα, τὰ ὁποῖα ἔχομεν, οὔτε νὰ παραφερώμεθα διὰ τὰ πολλά, τὰ ὁποῖα ἀπεκτήσαμεν,

οὔτε νὰ ἀδημονῶμεν δι' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περιμένομεν, οὔτε νὰ γογγύζωμεν δι' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χάνομεν, οὔτε νὰ στενάζωμεν διὰ τοὺς ἀποχωρισμούς μας, ἀλλὰ νὰ δοξάζωμεν πάντοτε τὸν Θεὸν πάντων ἕνεκεν.

Φανάριον,
30 Ἰανουαρίου 1930.

† Ο ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΚΑΙ Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΠΟΡΡΙΨΙΣ

ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΕΥΧΟΛΟΓΙΟΥ

[Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 482]

Ἡ συζήτησις τῆς πρώτης ἡμέρας ἔληξε διὰ θερμῆς ἐκκλήσεως τοῦ βουλευτοῦ Ammon ὑπὲρ ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἡ συνέχισις αὐτῆς ἀνεβλήθη εἰς τὴν ἐπομένην.

Τὴν ἐπομένην πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον καταπολεμῶν τὸ Εὐχολόγιον καὶ αὖθις ὁ καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πρωτοστατήσας εἰς τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Sir Joynson Hicks. Ὁ Ὑπουργός, προσπαθήσας νὰ τηρήσῃ τὴν δυνατὴν ἀμεροληψίαν, ἀφοῦ ὑπερήσπισεν ἐντόνως τὸ δικαίωμα τοῦ Κοινοβουλίου, ὅπως καθορίζῃ τὸ Εὐχολόγιον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὅλης ἱστορίας τῆς Ἀγγλικ. Ἐκκλησίας ἐστράφη εἰς τὸ ζήτημα τῆς Reservation, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ κατ' αὐτὸν καὶ πάλιν τὸ ἀντιλεγόμενον σημεῖον, ὡς ὑπῆρξε τοιοῦτο καὶ κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον. Ἐπιτίθεται ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῆς English Church Union καὶ τῆς μεγάλης ἐκ λαϊκῶν Συνελεύσεως, ἥτις συνεκροτήθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ λόρδου Shaftesbury καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ κατ' ἐξοχὴν ῥήτωρ ἦτο ὁ λόρδος Halifax. Ἐν τῇ ἀποφάσει ἐκείνῃ οἱ παρόντες ἐβεβαίωσαν πανηγυρικῶς τὴν πίστιν αὐτῶν «εἰς τὴν καθολικὴν διδασκαλίαν περὶ τῆς πραγματικῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ. Χριστοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ σώματος καὶ αἵματος αὐτοῦ καὶ ἠξίωσαν τὴν τιμὴν καὶ λατρείαν, ἥτις ὀφείλεται εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τούτῳ πανταχοῦ καὶ πάντοτε». Ἡ ἀπόφασις αὕτη μαρτυρεῖ κατὰ τὸν ῥήτορα, ὅτι ἡ Reservation εἶνε ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς τὴν Adoration καὶ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς τελευταίας ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων

ἐν τῷ ὑποβληθέντι Νομοσχεδίῳ κατ᾿ οὐδὲν θὰ ὠφελήσῃ, ἀφοῦ 2,200 Ἀγγλοκαθολικοὶ ἱερεῖς ἐδήλωσαν, ὅτι καὶ ἐπιψηφιζομένου τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἐξακολουθήσωσιν, ὡς καὶ πρότερον, λατρεύοντες τὸ διατετηρημένον σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀφοῦ παρέθηκε δηλώσεις τῶν Ἐπισκόπων, ἐξ ὧν καταφαίνεται, ὅτι εὑρίσκονται ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ νὰ ἐπιβάλωσι τὴν διάταξιν περὶ ἀποφυγῆς τῆς θείας λατρείας καὶ ἂν ἔτι θέλωσιν, ἐπέρανε διὰ θερμῆς ἐκκλήσεως πρὸς τὸ Κοινοβούλιον, ὅπως καταψηφίσῃ τὸ Νομοσχέδιον. «Τὸ Βιβλίον τοῦτο δὲν θὰ φέρῃ εἰρήνην εἰς τὴν χώραν. Εἶνε βιβλίον, τὸ ὁποῖον θὰ δημιουργήσῃ διάφορον χρῆσιν ἐν τοῖς χωρίοις τῆς χώρας. Τὸ βιβλίον δὲν θὰ ἐνισχύσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ· ὁ κληρικὸς καὶ ὁ Ἐπίσκοπος θὰ εἶνε οἱ ὑπαγορεύσοντες ποῖον Βιβλίον δέον νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἐνορία σύνολος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ποιήσηται ἔκκλησιν πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, ἀλλ᾿ ὁ Ἐπίσκοπος ἐψήφισεν ὑπὲρ τοῦ Βιβλίου καὶ ὑπεστήριξεν αὐτὸ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη. Αὐτὸς εἶνε, ὅστις θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ τελικὸς κριτὴς καὶ ἂν εἴπῃ εἰς τὸν κληρικὸν «μάλιστα, δύνασαι νὰ χρησιμοποιήσῃς τὸ νέον Βιβλίον» ὁ λαὸς οὐδὲν ἔχει περαιτέρω δικαίωμα. Τὸ δικαίωμα τῆς τελικῆς ἀποφάσεως εἶνε δικαίωμα τοῦ Ἐπισκόπου καὶ ὄχι τοῦ λαοῦ. Ζητῶ παρὰ τοῦ Κοινοβουλίου, ὅπως σκεφθῇ καλῶς πρὶν ἢ ἐπιψηφίσῃ τὸ Βιβλίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιφέρῃ ὄχι εἰρήνην ἀλλὰ ξῖφος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν».

Μετὰ τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὡμίλησεν ὁ Mr C. Atkinson, ὅστις, καίπερ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτὴν Εὐαγγελικὴν μερίδα, εἰς ἣν καὶ ὁ πρῶτος, ὑπηρήσπισε τὸ Βιβλίον. Ἀναιρῶν δὲ τὸ ἐπιχείρημα, ὅπερ οἱ πολέμιοι τοῦ Εὐχολογίου εἶχον ἀρυσθῇ ἐκ δηλώσεως τοῦ Ἰησουΐτου Woodlook, ὅτι ἡ νέα καθαγιαστικὴ εὐχὴ μεταβάλλει τὴν θείαν Εὐχαριστίαν εἰς θυσίαν, ἀνέγνω ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοῦ Ἰησουΐτου διασαφηνίζουσαν, ὅτι τὸ προσαχθὲν ἦτο μόνον ἀπόσπασμα τῆς δηλώσεως αὐτοῦ καὶ ὅτι ἐν τῷ συνόλῳ τὸ νέον Βιβλίον ἀπομακρύνει πολλῷ περισσότερον τὴν Καντουαρίαν ἀπὸ τῆς Ρώμης. Ὑπεραμυνόμενος τῆς Reservation καὶ ἐξαίρων τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς ἀνεφώνησε· «Τὸ ἔθνος θυσιάζει ἑκατομμύρια κατ᾿ ἔτος εἰς τὴν φυσικὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀσθενῶν καὶ ἑτοιμοθανάτων. Θὰ ἀρνηθῇ τὸ Κοινοβούλιον τοῦτο εἰς αὐτοὺς τὴν πνευματικὴν παραμυθίαν;... Ἐνθυμηθῆτε τοὺς σταθμοὺς τῶν νοσοκομείων... ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἡμέρας ἢ νυκτὸς εἶνε δυνατὸν νὰ μετενεχθῇ ἐκεῖ εἷς ἄνθρωπος καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς ἀσθενείας αὐτοῦ νὰ ποθήσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Δὲν συγκινεῖ αὐτὸν ἡ διδασκαλία· ἐπιθυμεῖ μόνον νὰ δεχθῇ τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον καὶ νὰ ἀκούσῃ ἔτι ἅπαξ τὰς λέξεις ἐκείνας τῆς παραμυθίας. Δὲν ὑπάρχει καιρὸς

διὰ πλείονα, ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνεχθῇ αὐτά. Ἐρωτῶ τὸ Κοινοβούλιον· πρέπει μία μεγάλη ἐθνικὴ Ἐκκλησία νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον αὐτόν· «ὄχι, ἀδυνατοῦμεν νὰ σὲ βοηθήσωμεν· μὴ ἀπευθύνου πρὸς ἡμᾶς· κάλεσον ἕνα Ρωμαιοκαθολικὸν ἱερέα ἢ ἀπόθανε μόνος;»

Ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν ὑπέρμαχος τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀναμφιβόλως ἀνεδείχθη ὁ λόρδος Hough Cecil. Ἐναντίον τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι τὸ Βιβλίον ἐπανῆλθεν ἀμετάβλητον πρὸ τοῦ Κοινοβουλίου ἐτόνισεν, ὅτι ἡ προστεθεῖσα «μαύρη διάταξις» ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ αἴρει τὴν ὑπόνοιαν τῆς «μετουσιώσεως», δι' ἣν κατηγορήθη τὸ προηγηθὲν Νομοσχέδιον καὶ ὅτι ἑτέρα προστεθεῖσα διάταξις ὁρίζει σαφῶς, ὅτι ἡ Reservation εἶνε προωρισμένη διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀσθενῶν. Ἐλέγχων δὲ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπέδειξεν, ὅτι ἡ ἐπιμονὴ αὐτοῦ εἰς τὰ ἄκρα λογικῶς ἀκολουθουμένη δὲν δύναται ἢ νὰ φέρῃ εἰς τὴν ἀποκοπὴν ἀπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας τῆς λεγομένης ὑψηλῆς Ἐκκλησίας, ἥτις δὲν ἀποδέχεται τὰς προτεσταντικὰς αὐτοῦ ἀντιλήψεις. Προκειμένου περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ὑπάρξεως Reservation ἄνευ Adoration ὁ λόρδος Cecil ἐπικαλεῖται τὸ παράδειγμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ οὐδέποτε ὑπῆρξεν ὁμαδικὴ λατρεία τῆς θείας Εὐχαριστίας. Μεταβαίνων δὲ εἰς τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἔγκρισις τοῦ Νομοσχεδίου θὰ ἐμπεδώσῃ τὴν τάξιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, φρονεῖ, ὅτι ἡ τάξις θὰ ἐμπεδωθῇ ὄχι δι' ἐκβιαστικῶν μέτρων, ἀλλὰ διὰ τῆς πιέσεως τῆς κοινῆς γνώμης, ὡς αὕτη θέλει ἐκφρασθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου, τῶν συγκληρικῶν καὶ τελευταῖον ὑπὸ εἴδους τινὸς ἐπικρίσεως ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Ἐναντίον τῆς κατηγορίας, ὅτι διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐνισχύεται ἡ κληροκρατία ἐπὶ ἀθετήσει τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, ὁ λόρδος Cecil φρονεῖ, ὅτι ὅλως τοὐναντίον συμβαίνει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, καθ' ἃ ὁ λαὸς μετέχει τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἔχων τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Λαϊκὸν αὐτοῦ Κοινοβούλιον, ἔχων τὰς Λαϊκὰς ἐκκλησ. Συνελεύσεις ἐν ἑκάστῃ Ἐπισκοπῇ, ἔχων τὰ ἐνοριακὰ αὐτοῦ Λαϊκὰ ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια. Ἡ συμμετοχὴ αὕτη εἶνε ὅλως ξένη πρὸς τὴν Ρωμ. Ἐκκλησίαν καὶ εἶνέ τι μᾶλλον ἀνυπόφορον εἰς τὸ ὑπεράλπειον πνεῦμα ἢ οἱονδήποτε μυστηριακὸν ζήτημα. Ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων τῆς διαστάσεως κατὰ τὴν 16ην ἑκατονταετηρίδα ἡ πραγματικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας εἶνε, ὅτι ἐκείνη εἶνε Ἐκκλησία αὐθεντίας μᾶλλον δ' εἰπεῖν δεσποτισμοῦ, ἐνῷ αὕτη εἶνε Ἐκκλησία ἐλευθερίας, ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ ἀναρχίας τινός. Εἴμεθα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀκριβῶς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο κανονίζει τὴν ἐλευθερίαν καὶ συμβιβάζει αὐτὴν πρὸς τὴν εὐλαβῆ λατρείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν, αἵτινες εἶνε διαπεπιστευμέναι εἰς τὴν Ἐκκλη-

σίαν. Ἀναιρῶν τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον πειρᾶται νὰ καταστρέψῃ τὸ ἔργον τῆς Μεταρρυθμίσεως, ὁ ῥήτωρ λέγει, ὅτι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς Μεταρρυθμίσεως γνώρισμα εἶνε ἑνότης κατὰ τὰ οὐσιώδη, ἐλευθερία κατὰ τὰ ἐπουσιώδη. «Δὲν δυνάμεθα ὅλοι νὰ σκεπτώμεθα ὁμοίως. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ἔχει ὑπ᾿ ὄψιν διαφόρους τρόπους, καθ᾿ οὓς ὁ Χριστὸς προσεγγίζεται. Εἰς τὰ οὐσιώδη δέον νὰ ὦμεν ἡνωμένοι τ. ἔ. κατὰ τὸν Χριστιανισμόν, κατὰ τὸν κύριον σκοπὸν τῆς θρησκείας ἡμῶν. Εἰς τὰ οὐσιώδη περὶ θείας Εὐχαριστίας δέον νὰ ὦμεν ἡνωμένοι. Ὡσαύτως ὡς πρὸς τὸν κύριον τρόπον τῆς πρὸς τὸν Χριστὸν προσελεύσεως καὶ τῆς προσωπικῆς μετ᾿ αὐτοῦ κοινωνίας. Ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις ἀναγινώσκετε δύο θαύματα τοῦ Κυρίου. Ἐν τῷ ἑνὶ ὁ κεντυρίων δὲν θέλει καὶ νὰ ἐνοχλήσῃ αὐτόν, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἀλλ᾿ ἀρκεῖται εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει θεραπευθῇ ὁ ὑπηρέτης αὐτοῦ. Ἐν τῷ ἑτέρῳ ἡ αἱμορροοῦσα πιστεύει, ὅτι, ἂν ψαύσῃ μόνον τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, θέλει θεραπευθῇ. Ὁ στυγνὸς ὀρθολογιστὴς θὰ ἔλεγε: «Πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ βοηθήσῃ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου; Πῶς θὰ ἠδύνατο ἡ θεραπεύουσα θεία δύναμις νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ κρασπέδου»; Ἡ πίστις ἀμφοτέρων ἠμείφθη, διότι ἐλέχθη, «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ παράδειγμα, ὅπερ παρέχεται εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῶν συγκινητικῶν τούτων δηλώσεων ἂν προσεγγίζετε τὸν Χριστὸν ἐν πίστει, δύνασθε νὰ πιστεύητε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, δύναται ἡ γνώμη ἡμῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας Εὐχαριστίας νὰ εἶνε αὕτη ἢ ἐκείνη, ἂν προσεγγίζετε αὐτὸν ἐν εἰλικρινεῖ ἀληθείᾳ, θὰ λάβητε τὴν δωρεάν, ἣν ὥρισεν αὐτοῖς... Οἱοσδήποτε, τὸ ὅλον κληρικὸν σῶμα τῆς χώρας ἀπὸ τῶν ἄκρων Ἀγγλοκαθολικῶν, οἵτινες ὁμιλοῦσι περὶ Mass καὶ εὐχαριστικῆς λατρείας μέχρι τοῦ ἀρχαιοτρόπου Εὐαγγελικοῦ, ὅστις κηρύττει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ διδάσκει αὐτόν, ὅτι δέον νὰ θεραπευθῇ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ὅλοι εἶνε ἡνωμένοι ἐν τῷ οὐσιώδει τούτῳ σημείῳ τῆς πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν Διδάσκαλον αὐτῶν. Διῃρημένοι ἐν τοῖς μὴ οὐσιώδεσιν, εἶνε ὁλοτελῶς ἡνωμένοι ἐν τούτῳ τῷ οὐσιώδει».

Μετὰ τὸν λόρδον Cecil ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἐτάχθη, καίπερ μὴ μέλος τῆς Ἀγγλικ. Ἐκκλησίας ὁ Mr. Arthur Ponsonby ἀποκρούσας τοὺς φόβους ἐκ τῆς Ρώμης. «Ἡ χώρα αὕτη εἶνε τόσον πιθανὸν νὰ ἀποβῇ Ρωμαιοκαθολική, ὅσον εἶνε πιθανὸν νὰ ἀποβῇ Μωαμεθανική» εἶπεν. Ἐφεξῆς ἀπέκρουσε τὰς περὶ δεισιδαιμονιῶν κατηγορίας καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶνε ἐξ ἴσου δεισιδαίμων, ἀλλὰ συμβαίνει ὥστε οὐδεὶς πράγματι νὰ μισῇ κατ᾿ ἀρχὴν τὴν δεισιδαιμονίαν, ἀλλὰ νὰ μισῇ τὴν δεισιδαιμονίαν ***τοῦ ἄλλου.*** Ὡς Ἄγγλος ἐποιήσατο

ἔκκλησιν πρὸς ἀνεξιθρησκείαν, καὶ κατέληξε λέγων· «Δὲν δυνάμεθα ἑνούμενοι ὄχι μόνον νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν ἐκείνους, εἰς οὓς τὸ Κράτος ἐνεπιστεύθη τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐμψυχώσωμεν τὰς προσπαθείας αὐτῶν, ὥστε ἡ διδασκαλία αὕτη ν' ἀποβῇ μᾶλλον ἀποτελεσματικὸν ὄργανον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ζωτικῶν ἀναγκῶν ἑνὸς μεγάλου λαοῦ ;»

Ὁ Sir Robert Horne, μέλος τῆς πρεσβυτεριανῆς Σκωτικῆς Ἐκκλησίας ἐτόνισεν, ὅτι τὸ γεγονός, ὅτι οἱ Ἀγγλοκαθολικοὶ ἀντέστησαν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου μαρτυρεῖ τρανῶς, ὅτι τοῦτο διαφέρει τοῦ προηγουμένου καὶ ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Benedictus πρὸ τῆς καθαγιαστικῆς εὐχῆς ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία προσήγγισε πρὸς τὴν Ρώμην μνημονεύσας, ὅτι τὸ αὐτὸ ἔχει πράξῃ καὶ ἡ Σκωτικὴ Ἐκκλησία χωρὶς βεβαίως κανεὶς νὰ δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι αὕτη ἔκλινε πρὸς τὴν Ρώμην. Ὁ ρήτωρ προχωρῶν συνηγόρησεν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἔχει τοιαύτην ἡ Σκωτικὴ καὶ ἐχαρακτήρισεν ἄτοπον, ὅπως τὸ Κοινοβούλιον ὑπαγορεύσῃ εἰς αὐτὴν τὸν τύπον τῆς θείας λατρείας ὃν δέον νὰ μεταχειρίζεται.

Μετ' αὐτὸν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν W. Churchill εἶπεν, ὅτι καίτοι εἰς αὐτὸν δὲν ἀρέσκει τὸ νέον Νομοσχέδιον, ἐν τούτοις φρονεῖ, ὅτι τὸ Κοινοβούλιον δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν εὐρυτέραν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν αὕτη ζητεῖ, καθόσον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Κοινοβούλιον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν θέλησιν αὐτοῦ ἐπὶ πνευματικῶν πραγμάτων. «Ἐκπλήσσομαι, εἶπε, βλέπων τὴν μεγίστην προτεσταντικὴν ἐν τῷ κόσμῳ Ἐκκλησίαν παρακολουθοῦσαν τὰς συζητήσεις περὶ τῆς πνευματικῆς αὐτῆς διδασκαλίας τὰς διεξαγομένας ὑπὸ πολιτικῶν τοῦ 20οῦ αἰῶνος δημοκρατικῶς ἐκλεγέντων, οἵτινες ἐκτὸς τῶν συνταγματικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων δὲν ἔχουσιν ἄλλα διαπιστευτήρια ἐξαιρέσει τῆς καλῆς θελήσεως».

Ὁ Rev. Dunnico, ἀσυμμόρφωτος ὑπερήσπισεν ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ Νομοσχέδιον μεσὰ πολλῆς ρητορικῆς δεινότητος, ἀλλὰ κατ' αὐτοῦ ἠγέρθη ὁ Sir Thomas Inskip, ὅστις ἐξεφώνησε τὸ σπουδαιότατον κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου λόγον καὶ συνετέλεσεν, ὥστε ἡ πλάστιγξ νὰ κλίνῃ κατ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου αὐτοῦ, καλῶς παρεσκευασμένου καὶ μαρτυροῦντος ἐνδόμυχον πεποίθησιν, ἀπέκρουσε τὴν κατηγορίαν, ὅτι μόνον οἱ εἰς τὰ ἄκρα εὑρισκόμενοι εἶνε ἐναντίον τοῦ Νομοσχεδίου. Ἐπέμεινεν, ὅτι ἅμα ὡς θεσμοθετηθῇ ἡ Reservation ἡ Adoration δὲν δύναται νὰ προσληφθῇ καὶ ἐμνημόνευσε τὴν μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας μετὰ τὴν τελευταίαν κατὰ Δεκέμβριον συζήτησιν συνάντησιν αὐτοῦ, καθ' ἣν ἔδωκε τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι, ἂν τὸ Νομοσχέδιον ἐπιστραφῇ

εἰς τὸ Κοινοβούλιον, ἄνευ τῆς Reservation καὶ τῆς νέας καθαγιαστικῆς εὐχῆς, τόσον αὐτός, ὅσον καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ λόρδος Chancellor θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. Ἀντιθέτως πρὸς τὸν προλαλήσαντα αὐτὸς οὐδαμῶς λυπεῖται, ὅτι θρησκευτικὰ ζητήματα συζητοῦνται ἐν τῇ Βουλῇ. Ἐπειδὴ δὲν ἐδιδάχθη, ὅτι ὁ χαρακτὴρ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θρησκείας, φρονεῖ, ὅτι ἐὰν τὸ ἔθνος ἀναμένῃ, ὅπως αἱ πολῖται αὐτοῦ ἔχωσι χαρακτῆρα στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως περὶ Θεοῦ καὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτόν, ὅτι τὸ Κοινοβούλιον δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ ἔστιν ὅτε τὸν χρόνον αὐτοῦ καλλίτερον ἢ συζητοῦν τοιαῦτα ζητήματα. Κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ὁ ἀγγλικὸς λαὸς πρόσκειται εἰς τὴν προτεσταντικὴν πίστιν, ἡ δὲ Ἐκκλησία αὐτοῦ δὲν φοβεῖται τὸν χωρισμὸν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Κράτους, διότι αὕτη εἶνε ἐρριζωμένη ἐν ταῖς καρδίαις τοῦ λαοῦ.

Τὴν ὅλην συζήτησιν κατέκλεισεν ὁ Πρωθυπουργὸς Mr Baldwin. Ἀφοῦ προέβη εἴς τινας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λεχθέντων ὑπὸ προηγουμένων ρητόρων, ἐξῆρε τὸν χαρακτῆρα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὡς συνισταμένης ἐκ δύο διακεκριμένων πνευματικῶν ρευμάτων, τοῦ Εὐαγγελικοῦ καὶ τοῦ Καθολικοῦ. Τὰ δύο ταῦτα ρεύματα συνετέλεσαν, ὥστε ἑκάτερον αὐτῶν νὰ διατηρηθῇ ἁγνὸν καὶ ἐξησφάλισαν πνευματικὴν πρόοδον καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς τὸ ἅλας τὸ προφυλάττον ἀπὸ τῆς σήψεως καὶ τῆς καταπτώσεως. Ἐντεῦθεν καὶ φρονεῖ, ὅτι ἀμφότερα πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Ἀφοῦ ὁ ρήτωρ ἐμνημόνευσε διαφόρους μεταβολὰς ἐν τῷ Βιβλίῳ, αἵτινες καθιστῶσιν αὐτὸ μᾶλλον συγχρονισμένον καὶ ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, ἐπελήφθη καὶ τοῦ ζητήματος τῆς Reservation, περὶ τοῦ ὁποίου τόσα ἐλέχθησαν κατὰ τὴν συζήτησιν. «Ὅταν βλέπω, εἶπεν, ὅτι ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον κατηναλώθησαν 20 ἔτη, πρόκειται νὰ θυσιασθῇ δι' ἓν ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶνε σύμφωνοι αἱ μερίδες, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἐνθυμηθῶ ὅ,τι συνέβη κατὰ τὸ 1545. Ἑρρῖκος ὁ Η' εἶχεν ἐκδώσῃ προκήρυξιν καθ' ἣν προσευχαί τινες τοῦ Ὄρθρου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, ὅλαι ἀγγλιστί, ἔδει νὰ χρησιμοποιῶνται ἐν τοῖς Ναοῖς ἀντὶ τοῦ Breviarium. Οἱ ἄκροι Προτεστάνται καὶ οἱ ἄκροι καθολικοὶ ἀντέστησαν, ὁ δὲ γνωστὸς μετριοπαθὴς Fronde ἀπεφάνθη· «Ἡ βεβαιοτέρα ἀπόδειξις τῆς σοφίας καὶ μετριοπαθείας τῶν μέτρων, εἶνε ἡ ἀπόρριψις αὐτῶν ὑπὸ τῶν παντοίων φανατικῶν». Καὶ ἀφοῦ ὑπέδειξεν, ὅτι ἡ εὐρυτέρα Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία μετὰ προσοχῆς ἀτενίζει εἰς τὰ γενόμενα ἐν τῇ μητρὶ χώρᾳ, κατέληξεν· «Ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶνε ὑπεύθυνοι διὰ τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας, πιστεύουσιν, ὅτι μόνον κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον δύνανται νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν πειθαρχίαν, ἣν ὅλοι ποθοῦμεν. Ὑπε-

σχέθησαν νὰ πράξωσι τοῦτο καὶ θὰ ἐνεργήσωσιν ὡς ἓν σῶμα, ἵνα ἐπιτύχωσιν αὐτοῦ. Τίς θὰ εἶνε ἡ ἀπάντησις τοῦ Κοινοβουλίου; Θὰ εἴπωμεν· δὲν σᾶς ἐμπιστευόμεθα· δὲν σᾶς πιστεύομεν· ὑπόσχεσθε, ὅτι δὲν δύνασθε νὰ ἐκτελέσητε;» ἢ θὰ ἀπαντήσωμεν· «Δεχόμεθα τὸν λόγον Σας καὶ εὐχόμεθα ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐθέσατε τὴν χεῖρα Σας;»

* * *

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Πρωθυπουργοῦ κηρυχθείσης περατουμένης τῆς συζητήσεως ἐπηκολούθησεν ἡ ψηφοφορία. Κατ' αὐτὴν ἐψήφισαν κατὰ μὲν τοῦ Νομοσχεδίου 266, ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ 220. Οὕτω τὸ Νομοσχέδιον ἀπερρίφθη διὰ ψήφων 46 τ. ἔ. πλειόνων ἢ τὸ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους. Ἡ ἐξέτασις τοῦ καταλόγου τῶν ψηφισάντων, δεικνύει, ὅτι, ἐνῷ ἡ πλειοψηφία τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν βουλευτῶν ἀπέσχε τῆς ψηφοφορίας, δύο ἐξ αὐτῶν ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τέσσαρες ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ἐψήφισε καὶ ὁ Βουδδιστὴς Saklatvala. Ἐν τῷ συνόλῳ οἱ βουλευταὶ τῆς κυρίως Ἀγγγίας ἐψήφισαν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου καίτοι ἡ πλειοψηφία αὐτῶν δὲν ἔφθανεν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπερψηφισάντων αὐτοῦ κατὰ τὸν προπαρελθόντα Δεκέμβριον.

Λονδῖνον † ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΣΕΠΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὴν ὑπὸ τοῦ ὁμογενοῦς κ. Κ. Ι. Σταυρίδου λίαν μελετηροῦ ἀνδρός, ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν μελέτην σχετικὴν πρὸς τὴν χρονολογίαν τῶν Σεπτῶν Παθῶν καὶ τῆς ἐνδόξου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Συγχαίρομεν θερμῶς τὸν λόγιον ὁμογενῆ ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ αὐτοῦ ταύτῃ τῇ μαρτυρούσῃ φιλοπονίαν καὶ εὐσέβειαν. Ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῶν συμπερασμάτων τῆς μελέτης ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ἀργότερον.

† Η. Γ.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 45 καὶ ἡμερομηνίαν 2 Ὀκτωβρίου 1929 τεύχει τοῦ περισπουδάστου Περιοδικοῦ ***Ὀρθοδοξία***, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου

Π. Κομνηνοῦ μελέτην «Ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον», ἐξ ἀφορμῆς τοῦ σχετικοῦ εὐαγγελικοῦ κειμένου, προβάλλεται παρεμπιπτόντως τὸ πρόβλημα τῆς χρονολογίας τῶν Σεπτῶν Παθῶν Κυρίου, τὸ ὁποῖον ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ἐπραγματεύθη ὁ συγγραφεὺς πειρώμενος, ὅσον ἐνῆν διὰ βραχέων, νὰ καταστήσῃ καταληπτὴν τὴν διαφορὰν χρονολογίας Συνοπτικῶν καὶ Ἰωάννου, τῶν μὲν πρώτων τριῶν Εὐαγγελιστῶν ἱστορούντων, ὅτι ὁ Κύριος ἐσταύρωται ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα, τουτέστι τῇ 15 Νισάν, τοῦ δὲ Ἰωάννου τῇ προτεραίᾳ 14 Νισάν, Παρασκευῇ τοῦ Πάσχα, τῆς παρασκευῆς ἑρμηνευομένης παραμονῆς τῆς ὅλης ἑπταημέρου Ἑορτῆς (15—21 Νισάν), ἂν μή, αὐτῆς τῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, καθ' ἣν ἐθύετο ὁ Πασχάλιος ἀμνός (14 Νισάν), ὅτε ἡ παραμονὴ αὕτη λογίζεται τρισκαιδεκάτη ἀντὶ τῆς προτέρας τεσσαρεσκαιδεκάτης [1].

Τὸ αὐτὸ θέμα εἰδικώτερον ἐπραγματεύθη ἐν τῷ τεύχει 31 Μαρτίου 1927, μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῷ ἐπιστημονικῆς ἐμβριθείας καὶ λεπτολογίας καὶ ὁ σοφὸς ἀρχισυντάκτης τοῦ περιοδικοῦ *Ὀρθοδοξία*, ὑπὸ τίτλον: «Ἀπὸ ἑσπέρας εἰς ἑσπέραν» χαριζόμενος ἰδιώτῃ, ὡς ἔγραφεν ἐν ὑποσημειώσει (σελ. 487).

Ὅτι ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῶν Παθῶν διαφωνοῦσιν ἀλλήλοις οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί, ὅτι ἀντιφάσκουσιν ἑαυτοῖς οἱ Συνοπτικοί, καὶ ὅτι ὀφείλομεν νὰ προκρίνωμεν τὴν χρονολογίαν Ἰωάννου ὡς πιθανωτέραν, εἶναι τὸ τελικὸν συμπέρασμα τῶν εἰδικῶς εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἐγκυψάντων καθηγητῶν τῆς τε Μητρὸς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Δυτικῆς Καθολικῆς. Ὡς ὁ ἀοίδιμος καθηγητὴς Π. Κομνηνὸς καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι οἱ πειραθέντες συναρμόσαι ἢ μεθαρμόσαι Ἰωάννην τοῖς Συνοπτικοῖς ἀπέτυχον ἄχρι σήμερον, πλεῖστοι δὲ αὐτῶν ἀποδίδουσι τὴν ἀποτυχίαν ταύτην εἰς τὴν μὴ ἐπαρκῆ γνῶσιν τῶν ἐπὶ Κυρίου ἐθίμων τε καὶ νομίμων τῶν Ἰουδαίων [2].

Τῶν εἰδικῶν καθηγητῶν τῆς Ἱερᾶς Ἑρμηνευτικῆς ὁμολογούντων, ὅτι τό γε νῦν οὐδεμία λύσις εἶναι πλήρως ἱκανοποιητικὴ καὶ ὁριστική, ἐπιτραπήτω μοι, ἐπὶ ἔτη ἱκανὰ μελετήσαντι τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο ζήτημα καὶ εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ πραγματείαν, ἀνέκδοτον εἰσέτι, συγγράψαντι νὰ ἐκθέσω τὰ ἴδια πορίσματα πρὸς διαλεύκανσιν τοῦ ζητήματος καὶ ἑδραίωσιν τῆς πίστεως τῶν σκανδαλιζομένων ἐκ τῆς συγκλονιστικῆς ταύτης κριτικῆς,

---

[1] Τὴν ἄποψιν ταύτην ὑπεστήριξεν ἐν δευτερολογίᾳ ὁ σοφὸς καθηγητὴς κ. Β. Ἀντωνιάδης ἐν ἀπαντήσει πρὸς τὸν γράφοντα.

[2] «A l'heure actuelle faute de renseignements précis et certains sur les usages juifs, ancune solution n'est encore pleinement salisfaisante et définitive» A. Brassae. Manuel Biblique. Paris 1920. t. III. 150.

ἥτις ἀπὸ αἰώνων διάδηλος οὖσα καὶ γνωστὴ τοῖς θύραθεν, θίγει οὐ μόνον τὸ περὶ θεοπνευστίας τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελίων Κεφάλαιον τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως ἀλλὰ καὶ καθάπτεται αὐτῆς τῆς ἀξιοπιστίας τῶν Ἱερῶν Εὐαγγελιστῶν, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς 68ης ὑποσημειώσεως τῆς Ἱερᾶς Ἑρμηνευτικῆς τοῦ σοφοῦ Ἀρχισυντάκτου ***τῆς Ὀρθοδοξίας*** [1]].

Α΄

Μόνον ὑπὸ τῆς ὁμοφώνου Παγχριστιανικῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως ἠδύνατο νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἀκριβὴς ἱστορικὴ ἐπέτειος τοῦ τε Σταυρωσίμου καὶ Ἀναστασίμου Πάσχα.

Τὸ ζήτημα τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς χρονολογίας ταύτης, ἤδη ἀπὸ τοῦ δευτέρου αἰῶνος κατετάχθη ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΜΦΙΒΟΛΟΙΣ. Ἐντεῦθεν ὁ διάφωνος ἑορτασμὸς τοῦ Σταυρωσίμου Πάσχα ἐν αὐτῇ τῇ Ἀνατολ. Ἐκκλησίᾳ, ἐπὶ τὸ Ἰουδαϊκώτερον ἑορταζούσῃ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ Κυριακοῦ Δείπνου καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ὥραν οἱ Ἰουδαῖοι ἐτέλουν τὸ Νομικὸν Πάσχα. «Πλεῖστοι γὰρ περὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἐξ ἀρχαίου τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐτήρησαν τὴν τοῦ Σαββάτου ὑπεριδόντες ἡμέραν. Καὶ τοῦτο ποιοῦντες, πρὸς τοὺς ἑτέρως τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἐπιτελοῦντας οὐδέποτε διεφέροντο» [2]]. Τῆς Ἀναστάσεως Κυρίου ἑορταζομένης ἤδη ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων ἀνὰ πᾶσαν Κυριακήν, δὲν ἐγένετο ἀνάγκη τὸ κατ' ἀρχὰς τῆς μετ' οὐ πολὺ συσταθείσης κατ' ἐνιαυτὸν Ἑορτῆς ἐν συνδυασμῷ τῆς Ἀναστάσεως πρὸς τὴν πρωταρχικὴν Ἑορτὴν τοῦ Σταυρωσίμου Πάσχα. Διὰ τοῦ συνεορτασμοῦ ἐγένετο ἐπὶ μᾶλλον αἰσθητὴ ἡ ὑφισταμένη διαφορὰ τῶν μὲν προσκειμένων τῇ 14, 17, τῶν δὲ 15, 18 Νισάν, τῶν ἑορτασίμων ἡμερῶν δυναμένων νὰ συμπέσωσι καθ' οἱανδήποτε ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Κατὰ ταῦτα ἐπαναξέτασις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ποραδόσεως, ἥτις ἀπ' ἀρχῆς ἐχρησίμευεν ὡς κριτήριον τοῦ ἀληθοῦς ἀπὸ τοῦ ψευδοῦς, ἡ διαπίστωσις αὐτῆς καὶ διατύπωσις ὁμοφωνίας ἐπὶ τῇ βάσει διδαχῆς ἀνεγνωρισμένης ὡς ἀποστολικῆς παραδόσεως, πάντῃ ἀποκλείεται. «Ἐμοὶ δὲ φαίνεται, ὅτι ὥσπερ ἄλλα πολλὰ κατὰ χώρας συνήθειαν ἔλαβεν, οὕτω καὶ ἡ τοῦ Πάσχα Ἑορτὴ παρ' ἑκάστης ἐκ συνηθείας τινὸς ἰδιάζουσαν ἔσχε τὴν παρατήρησιν, διὰ τὸ μηδένα τῶν Ἀποστόλων, ὡς ἔφην, μηδενὶ νενομοθετηκέναι περὶ αὐτῆς». Ταῦτα γράφει ἐν τῷ αὐτῷ Κεφαλαίῳ, ὁ τῶν πηγῶν γνώστης ἱστορικὸς Σωκράτης.

Ἡ παράδοσις τετράδος καὶ παρασκευῆς, ἡ προσδιορίζουσα ὑπονοου-

---

[1]] Ἐγχειρίδιον Ἱερᾶς Ἑρμηνευτικῆς Β. Ἀντωνιάδου 1921.

[2]] Σωκράτης V. ΚΒ΄.

μένως τὴν 12ην Νισὰν ὡς ἡμέραν προδοσίας Ἰούδα καὶ τὴν 14ην ὡς ἡμέραν σταυρώσεως Κυρίου ἢ μᾶλλον ἐρριζωμένη ἐν τῇ πράξει, ἥτις δυνάμει τοῦ τῆς νηστείας ἔθους καὶ τῆς μεταγενεστέρας ἑρμηνείας μετεβλήθη εἰς σταθερὸν κανόνα τὸν λεγόμενον ΞΘ′ ἀποστολικὸν ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιλύσῃ τὸ ὅλον πρόβλημα, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς μελέτης τῶν σχετικῶν λέξεων τῶν Ἁγιογραφικῶν λεξικῶν καὶ τῶν εἰδικῶν πραγματειῶν σοφῶν Ἐξηγητῶν παντὸς δόγματος. Ἕτερον ἀνώτερον κριτήριον παρὰ τὸ κῦρος τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει.

Ἡ ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσα Α′ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος «τοὺς λαοὺς εἰς συμφωνίαν ἄγειν ἐσπούδασε πρὸς τοὺς πολλῷ πλείονας διαφωνοῦντας τὸ πρότερον», παρέκαμψεν ὅμως τὸ ἀκανθῶδες ζήτημα προσδιορισμοῦ τῶν ἱστορικῶς ἀκριβῶν ἐπετείων ὑποδείξασα τὴν γνωστὴν λύσιν χρῄζουσαν εἰδικῆς ἐπιστημονικῆς ἐξακριβώσεως. Ἐν τούτοις τὸ ζήτημα τῶν ἐπιμάχων ἡμερομηνιῶν καὶ αὖθις προὐκάλεσε διαφωνίας. Παράδειγμα καὶ ὁ μετὰ τὴν ἀπόφανσιν τῶν Νικαέων διάφωνος ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Σχίσματος κατὰ διαφόρους περιόδους καὶ ὁ νῦν μετὰ τὴν ἀποδοχὴν ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τοῦ νέου ἡμερολογίου.

Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος χαλεπαίνων ἐπὶ τῇ διηνεκεῖ ἐπαναφορᾷ τοῦ ζητήματος ἐλέγχει τοὺς ἐπιθρυλλήσαντας, ὅτι ἡ Α′ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος παρέτρεψε τὸ Πάσχα διὰ τῶν ἑξῆς: «Εἰ γὰρ καὶ ἐσφάλλετο ἡ Ἐκκλησία οὐ τοσοῦτον κατόρθωμα ἀπὸ τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας ἦν, ὅσον ἔγκλημα ἀπὸ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ σχίσματος». Καὶ πάλιν· «Ἐγὼ γὰρ τοὐναντίον δείκνυμι, ὅτι ὁ Κύριος, οὐ μόνον οὐκ ἐκέλευσε παρατηρεῖν ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ ἀπέλυσεν ἡμᾶς τῆς ἀνάγκης ταύτης»1].

Ὅτι ἡ καθόλου Ἐκκλησία ἀγνοεῖ τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν Ἀναστάσεως Κυρίου, μάρτυς τὸ ἔναγχος συνελθὸν Πανορθόδοξον Συνέδριον, ὅπερ ἐπηύξατο, ὅπως ἐξευρεθῇ ἡ ἀκριβὴς αὕτη ἱστορικὴ ἐπέτειος χάριν ἐνδεχομένης σταθεροποιήσεως τῆς Ἑορτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἀδύνατον νὰ ἐξευρεθῇ ἡ ἐπέτειος Ἀναστάσεως Κυρίου πρὸ τῆς ἐξευρέσεως τῆς ἐπετείου τοῦ Σταυρωσίμου Πάσχα, τὸ ζήτημα δίκην φαύλου κύκλου, ἐπανέρχεται εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον πρὸς ὃ προσέκοψαν οἱ πρῶτοι Ἐξηγηταί. Τοῦτο δὲ διότι ἀπ᾿ ἀρχῆς ὑπέλαβον τὸ πρόβλημα ὡς ἀφορῶν μόνον τὴν ἡμερομηνίαν τῶν γεγονότων οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἡμέραν, ἣν λογίζονται ἐκ τῶν προτέρων γνωστὴν καὶ ἀναντίρρητον. Ἀλλὰ ἁπλῆ ἐξέτασις τῆς εὐαγγελικῆς διηγήσεως δῆλον ποιεῖ, ὅτι μόνον ἡ ἡμέρα Ἀναστάσεως Κυρίου καὶ ἡ τῆς ταφῆς αὐτοῦ ρητῶς ἀναφέρονται, τοὐναντίον δὲ ἡ τοῦ Κυρια-

1] Ἔπιθι τοὺς τρεῖς λόγους κατὰ Ἰουδαίων.

κοῦ Δείπνου καὶ τῆς σταυρώσεως χρονολογοῦνται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν συμφώνως τῷ νόμῳ τοῦ Πάσχα χωρὶς νὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἡμέραι αὐτῶν, συνεπῶς δύο ἄγνωστοι παρουσιάζονται ἐν τῷ προβλήματι, ἡ ἡμερομηνία Ἀναστάσεως Κυρίου καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυριακοῦ Δείπνου καὶ τῆς σταυρώσεως.

("Επεται συνέχεια)

Κ. Ι. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΓ'

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Σεβασμιώτατε καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ Κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν μεγάλῃ χαρᾷ ἐκομισάμεθα τὰ πρῶτα τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος Γράμματα, εὐαγγελιζόμενα ἡμῖν τε καὶ τῇ περὶ ἡμᾶς χορείᾳ τῶν Ἱερωτάτων Ἀρχιερέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν κλῆσιν Αὐτῆς ἐπὶ τὸν ἔνδοξον Πατριαρχικὸν Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, βουλήσει μὲν καὶ εὐδοκίᾳ Θεοῦ, ὁμοθύμῳ δὲ ψήφῳ τῶν Ἀρχιερέων τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βασιλείου τοῦ Γ', οὗτινος ἡ μνήμη ἀγήρως παραμενεῖ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἔτι δὲ μείζονα τὴν χαρὰν ἡμῶν κατέστησαν ἡ παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καλὴ ὁμολογία τῆς Ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ ἡ διαβεβαίωσις τῆς τηρήσεως τῆς ἑνότητος τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, ἅμα δὲ καὶ τῆς προαγωγῆς καὶ τονώσεως τῶν σχέσεων τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Ὅθεν αἶνον καὶ εὐχαριστίαν ἀναφέροντες τῷ Παναγάθῳ Θεῷ, τὴν ἑαυτοῦ πρόνοιαν αὖθις ἐνδειξαμένῳ περὶ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, προσαγορεύομεν ἐν ἀγάπῃ καὶ σεβασμῷ τὴν Ὑμετέραν Θεοπρόβλητον Παναγιότητα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἀρχιερέων καὶ ἀπὸ βάθους ψυχῆς δεόμεθα τοῦ τὰ πάντα σοφῶς οἰκονομοῦντος οὐρανίου τῆς Ἐκκλησίας δομήτορος περιέπειν Αὐτὴν καὶ ἐνισχύειν ἐν τῷ ἀγῶνι, εἰς ὃν ηὐδόκησεν Αὐτὴν καλέσαι. Καλῶς γινώσκομεν ὅτι ἀγὼν μέγας Αὐτῇ πρόκειται ὑπέρ τε τῆς κληρωθείσης Αὐτῇ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ

ὑπὲρ τῆς καθόλου 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας. 'Αλλὰ πεπείσμεθα ὅτι ἡ 'Υμετέρα Παναγιότης διὰ τῆς περικοσμούσης Αὐτὴν μεγάλης συνέσεως τῆς ποιμαντικῆς πείρας καὶ τῶν κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε διανυθὲν ἐν τῇ 'Εκκλησιαστικῇ διακονίᾳ στάδιον λαμπρῶς ἐκδηλωθεισῶν ἀρετῶν, δυνηθήσεται, θείᾳ συνάρσει, εὐχερῶς καὶ ἐπωφελῶς διὰ τὴν 'Εκκλησίαν τὸν προκείμενον αὐτῇ διεξαγαγεῖν ἀγῶνα.

Βεβαιοῦμεν δὲ τὴν 'Υμετέραν Θεοτίμητον Παναγιότητα ὅτι ἡ 'Εκκλησία τῆς 'Ελλάδος ὁλοπροθύμως ἔχει συνεργῆσαι εἰς πᾶσαν Αὐτῆς βουλὴν ὑπὲρ τῆς καθόλου 'Ορθοδόξου 'Εκκλησίας καὶ δὴ καὶ ἀπεκδέχεται τοῦ ἐν αὐτῇ προκαθημένου Πρωθιεράρχου τὰς πεφωτισμένας ὑπὲρ αὐτῆς ἐνεργείας, τοῦτο μὲν πρὸς τὴν στενωτέραν καὶ ἐκδηλοτέραν συναφὴν καὶ ἕνωσιν τῶν ἐπὶ μέρους 'Αγίων τοῦ Θεοῦ 'Εκκλησιῶν, ἅμα δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τῶν γενικῶν τῆς 'Ορθοδοξίας ζητημάτων, τοῦτο δὲ καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν νέων τινῶν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις καὶ ἐντεταμένων κινήσεων τῶν ἀπὸ τῆς Δύσεως προπαγανδῶν, τῶν ἐπιδιωκουσῶν τὴν πνευματικὴν ὑποδούλωσιν τῶν 'Ορθοδόξων λαῶν. 'Η 'Υμετέρα πεπνυμένη Παναγιότης, ἐπαξίως φέρουσα τὸ σεπτὸν τοῦ 'Αγιωτάτου Φωτίου, τοῦ Μεγάλου τῆς 'Ορθοδοξίας προμάχου, ὄνομα, πρώτη Αὕτη μετ' αὐτὸν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν κέκληται πάντως εἰς τὸ συνενῶσαι τὰς τῶν 'Αγίων τοῦ Θεοῦ 'Εκκλησιῶν πνευματικὰς δυνάμεις ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς σκοπιᾶς τοῦ 'Αγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, πρὸς προάσπισιν τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας κατὰ τῶν πολλαχόθεν προκυπτουσῶν ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν.

Ἴσχυε, τοίνυν, ἐν Κυρίῳ, Παναγιώτατε Δέσποτα, καὶ ἐνδυναμοῦ, τῇ πανσθενεῖ αὐτοῦ χάριτι, ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν μεγάλων Σου καθηκόντων. Κατακολουθῶν τοῖς ἴχνεσι τῶν μεγάλων Σου καὶ ἀειμνήστων προκατόχων ἀγωνίσθητι τὸν εἰς ὃν ἐκλήθης ἔνδοξον ἀγῶνα, πεποίθαμεν δ' αὐτὸ τοῦτο, κατὰ τὸν 'Απόστολον, «ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Χριστοῦ 'Ιησοῦ».

Καὶ αὖθις δὲ πόθῳ πολλῷ κατασπαζόμενοι Αὐτὴν διατελοῦμεν

'Αθήνησι. στ' Δεκεμβρίου ,απκθ'.

Τῆς 'Υμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† 'Ο 'Αθηνῶν **Χρυσόστομος.**

*
* *

ΕΠΙΣΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΔ΄

Λάμπεθ Παλάς, Ἰανουάριος 1930.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Κύριον Φώτιον, σεβάσμιον καὶ ἀγαπητὸν ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφόν, χάρις εἴη τῇ Παναγιότητί Σου καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ πολλῆς τῆς εὐγνωμοσύνης ἐδεξάμεθα τὴν ἐπίσημον ἀναγγελίαν τῆς ἀναρρήσεώς Σου εἰς τὸν σεπτὸν καὶ Ἁγιώτατον Θρόνον Κωνσταντινουπόλεως καὶ σπεύδομεν, ὅπως βεβαιώσωμεν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ὅτι ἡμεῖς τε καὶ πολὺ πιστῶν πλῆθος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἧς ἐκλήθημεν προΐστασθαι, μέλλομεν μνημονεύειν Αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἐν ταῖς σκέψεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν, ἐπιθυμοῦντες, ὅπως Αὕτη στηρίζηται ἐν τῷ ὑψηλῷ αὐτῆς ἀξιώματι καὶ ἐνισχύηται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ἔργων, ἅτινα πρόκεινται Αὐτῇ.

Μετὰ πολλῆς δὲ τῆς εὐαρεσκείας παρατηροῦμεν τὴν θερμὴν συμπάθειαν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πρὸς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τοὺς δεσμούς, οἵτινες ὁλονὲν στενώτερον συνδέουσι τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας μετὰ τῶν Ἁγίων Ὀρθοδόξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ ἐλπίζομεν εἰλικρινῶς ὅτι διαρκούσης τῆς Πατριαρχείας Σου καὶ τῆς ἐμῆς Πρωθιεραρχίας οἱ δεσμοὶ οὗτοι ἐνισχυθήσονται καὶ στενώτεροι ἀποβήσονται.

Ἀσμένως ὡσαύτως ἐπληροφορήθημεν, ὅτι ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης μετὰ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἁγίας Συνόδου ἀνενέωσε τὸν διορισμὸν τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῖν καὶ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θυατείρων Ἀρχιεπισκόπου Γερμανοῦ, ὃν ἐν μεγίστῃ ἔχομεν τιμῇ ὡς ἀντιπρόσωπον Αὐτῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτῆς ἐν πάσαις ταῖς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀγγλίας σχέσεσι.

Τελευτῶντες ἐπὶ τῇ ἐνάρξει Νέου ἔτους ἀνατίθεμεν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ ὅλας τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ εὐχόμεθα, ὅπως διὰ μέσου ὅλων τῶν περιπετειῶν ἡ Θεία Πρόνοια λειάνῃ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ θελήματος.

Διατελῶ δὲ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἐν ἀγάπῃ καὶ τιμῇ πολλῇ
ἀγαπητὸς Αὐτῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Κόσμο Καντουαρίας.

Ἐν Βέρνῃ, 3/12/29.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα,

τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως κ. Φώτιον

Παναγιώτατε,

Ἐγκαρδίως εὐχαριστῶ διὰ τὸ ἀδελφικὸν γράμμα τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος. Ὅ,τι ἔγραψα ἤδη ἀπαντῶν εἰς τὴν τηλεγραφικὴν τῆς ἐκλογῆς ἀναγγελίαν ἐπιθυμῶ νὰ ἐπαναλάβω ἐκ νέου. Εἴθε ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ νὰ εὐμοιρήσῃ δράσεως πλήρους εὐλογίας.

Ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης δύναται νὰ ᾖ βεβαία ὅτι χαίροντες ἐργαζόμεθα, ὅπως στενωτέρας ἢ μέχρι τοῦδε διαμορφώσωμεν τὰς σχέσεις, αἵτινες συνδέουσι τὴν γεραρὰν Ἐκκλησίαν Κων/πόλεως μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Ἡ πρὸς τὴν τιμιωτάτην Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως συμπάθεια ἡμῶν βαίνει ὁλονὲν αὐξανομένη. Ἀδελφικὴ φιλία συνδέει ἡμᾶς μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδ. Ἐκκλησίας, οὓς συναντῶμεν ἐν τοῖς Συνεδρίοις τῶν Οἰκουμενικῶν Κινήσεων καὶ τὸ Συνέδριον τῶν Ἐπισκόπων ἡμῶν ὥρισεν Ἐπιτροπὴν πρὸς καλλιέργειαν ἐκκλησιαστικῆς συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἰδιαιτέρως χαίρω, διότι ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Γερμανὸς καὶ ἐφεξῆς ἐνεπιστεύθη τὴν ἀποστολήν, ὅπως ἀντιπροσωπεύῃ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν τῇ Δύσει. Ἀπὸ ἐτῶν δεικνύομεν πρὸς τὸν ἄξιον τοῦτον ἐκκλησιαστικὸν ἄνδρα τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ἡμῶν, τὰς ὁποίας ἐκέρδισε διὰ τῆς εὐγενείας αὐτοῦ καὶ τῆς βαθείας γνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως.

Ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ἂς ἀποδεχθῇ παρ' ἐμοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας μου ἐγκαρδίους εὐχὰς ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ ἀξιώματι καὶ τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι θὰ μνημονεύω Αὐτῆς πάντοτε ἐν ταῖς προσευχαῖς.

Ἐν ἐγκαρδίῳ σεβασμῷ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα

ἀφωσιωμένος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

Adolf Küry.

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΦΩΤΙΩ τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.
ΜΕΛΕΤΙΟΣ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας φίλημα ἅγιον ἐν Χριστῷ τεχθέντι.

Φυλακὰς φυλάσσοντες τῆς νυκτὸς οἱ ποιμένες ἐπὶ τὴν ποίμνην ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ, καλούμεθα ὑπὸ ἀγγέλου Κυρίου ὅπως ἀφόβως ἐνωτισθῶμεν τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ. Καὶ σὺν τῷ ἀγγέλῳ τῷ καλοῦντι ἡμᾶς εἰς Βηθλεέμ, ἐναρμόνιος ἔρχεται ἡμῖν ἐξ Οὐρανοῦ ἡ μελῳδία «Δόξα ἐν Ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν, πληροῖ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν καὶ κινεῖ τὰ χείλη εἰς τὸ αἰνεῖν καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἠκούσαμεν καὶ εἴπομεν, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ διεγείρει τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας ἁπάσης εἰς κοινωνίαν αἰσθημάτων ἁγίων ἐν τῇ ἑνότητι τῆς κοινῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης.

Ὅθεν συγχαίροντες τῇ Ὑμετέρᾳ φίλῃ Παναγιότητι ἐπὶ τῇ μεγάλῃ Ἑορτῇ τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἀσπαζόμεθα Αὐτὴν ἐν Χριστῷ τεχθέντι καὶ πᾶσαν τὴν περὶ Αὐτὴν τῶν συμποιμένων χορείαν καὶ εὐχόμεθα τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτῆς διηνεκῆ τὴν χαρὰν καὶ τὴν εἰρήνην, ἣν ἐκ Βηθλεὲμ εὐαγγελιζόμεθα.

Αὐτὸς δὲ ὁ ἐκ Παρθένου καὶ Φάτνης ἀνατείλας Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης φωτίσαι τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως Αὐτοῦ τὸν κόσμον ἅπαντα καὶ εὐλογῆσαι πᾶσι καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ τὸν νέον τῆς χρηστότητος Αὐτοῦ ἐνιαυτὸν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν φορὸν ἀγαθωσύνης καὶ δικαιοσύνης ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῇ 20 Δεκεμβρίου 1929.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς
† Ὁ Ἀλεξανδρείας *Μελέτιος.*

* * *

Παναγιώτατε καὶ Μακαριώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος κύριε Μελέτιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Τὴν χαρὰν τὴν μεγάλην, ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν Σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύ-

ριος, ἐξαιρέτως χαίρουσαι πάντοτε αἱ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαι κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ὑπερφυοῦς μυστηρίου, βαθύτερον ἔτι τὸ χαρμόσυνον αἰσθάνονται αἴσθημα ἀμείβουσαι πρὸς ἀλλήλας τὸν ἐν τῇ ἑνότητι τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλπίδος ἀδελφικὸν ἑόρτιον ἀσπασμόν, τοσοῦτον καὶ τοῦτον τὸν σύνδεσμον διαδηλοῦντα καὶ κρατύνοντα καὶ τὸ κάλλος ἐκφαίνοντα τοῦ συστήματος τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Οὕτω δὲ τὸ εὐφρόσυνον αἴσθημα μεῖζον καὶ ἐκ τῶν ληφθέντων τιμίων ἀδελφικῶν γραμμάτων τῆς Ὑμετέρας γερασμίας καὶ ποθεινοτάτης Παναγιότητος σχόντες, ἄσμενοι ἥκομεν διὰ τῆς παρούσης ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἀποδοῦναι ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν πρὸς τὴν ἀγάπην Αὐτῆς καὶ τῆς περὶ Αὐτὴν χορείας τῶν Ἱερωτάτων Ἱεραρχῶν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν, ἄπλετον εἰς τὸ διηνεκὲς καὶ ἀνεπισκίαστον τὴν χαρὰν καὶ τὴν εἰρήνην τοῦ τεχθέντος Σωτῆρος ἀντέπευχόμενοι.

Καὶ τὸ ἀρξάμενον δὲ νέον σωτήριον ἔτος μεστὸν πάσης εὐλογίας τῇ Ἁγίᾳ αὐτόθι Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ εὐσεβεῖ αὐτῆς πληρώματι καὶ πάσαις δὲ ταῖς Ἁγίαις Ἐκκλησίαις καὶ τῷ κόσμῳ παντὶ παρὰ Κυρίου ἐξαιτούμενοι καὶ τὴν εὐόδωσιν καὶ πραγμάτωσιν κατ' αὐτὸ τῆς τοσοῦτον ἀναγκαίας καὶ ἐφετῆς κοινῆς συσκέψεως τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν περὶ τῶν γενικῶν ζητημάτων προσευχόμενοι, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ Αὐτὴν καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

͵απλ' Ἰανουαρίου ιε'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Ὁ Κωνσταντινουπόλεως *Φώτιος*.

* * *

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ ͵απκθ' Δεκεμβρίου κε'.

Παναγιώτατε καὶ Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ, λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, Κύριε Φώτιε. Τὴν Ὑμετέραν περισπούδαστον Ἡμῖν Σεβασμίαν Παναγιότητα ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιπτυσσόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Θαῦμα, πᾶσαν ἐκπλῆττον ἔννοιαν, καθορᾶται σήμερον ἐν Βηθλεὲμ τῇ Πόλει Δαυΐδ, ἡ δὲ Ἁγιωτάτη Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν λαμπηδόνι χαρᾶς θεοπέμπτου λαμπρυνομένη ἐν εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸν Κύριον ἀναμέλπει «ἡ ἀλήθεια ἦλθεν, ἡ σκιὰ παρέδραμε καὶ Θεὸς ἐν ἀνθρώποις ἐκ Παρθένου πεφανέρωται».

Τοῦ δ' ὑπὲρ πᾶσαν ἔννοιαν μυστηρίου τούτου τὴν θείαν πανήγυριν ἐπιτελέσασα, ὡς εἴθισται, μεγαλοπρεπῶς καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν αὐτῷ τῷ προσκυνητῷ τόπῳ, ὃν «δοξα Κυρίου περιέλαμψεν,» εὐχὰς καὶ δεήσεις θερμὰς ἀνέπεμψε τῷ δι' ἡμᾶς νηπιάσαντι Θεῷ λόγῳ ἀπὸ τοῦ φωτολαμποῦς Σπηλαίου ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Πόθῳ δὲ νῦν ἀδελφικῷ, διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, τοῖς Γράμμασι τούτοις πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα νοερῶς παριστάμενοι, ἅμα μὲν συγχαίρομεν Αὐτῇ «ἐπὶ τῇ χαρᾷ ταύτῃ τῇ μεγάλῃ, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ», ἅμα δὲ ἐπευχόμεθα Αὐτῇ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἐφιστάμενον νέον ἔτος ὑγιῶς καὶ αἰσίως καὶ διελθεῖν αὐτὸ μετ' εὐεξίας καὶ ἐν ἀγαθῶν εὐθηνίᾳ, ἐπὶ πλεῖστα δ' ἐφεξῆς ἔτη πανηγυρίζειν τὰς σωτηρίους τῆς θείας Ἐνσαρκώσεως καὶ Ἐπιφανείας ἑορτὰς πάσης εὐφροσύνης ἀπολαύουσαν, τὸ δέ, θείᾳ προνοίᾳ, πεπιστευμένον Αὐτῇ χριστεπώνυμον ποίμνιον ἐπ' ἀρετῆς τελειότητα καὶ βασιλείαν οὐρανῶν ἀσφαλῶς ποδηγετοῦσαν εἰς ἔπαινον τῆς δόξης τοῦ μόνου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ἀμήν !

Παρακαλοῦντες δ' ἐπὶ τούτοις τὴν Ὑμετέραν Κορυφὴν διαβιβάσαι τάς τε συγχαρητικὰς ἡμῶν προσρήσεις καὶ τὸν ἐν Χριστῷ γεννηθέντι ἀσπασμὸν τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς τῆς Ἡμῶν μετριότητος Πανιερωτάτοις Ἀρχιερεῦσι, τοῖς συγκροτοῦσι τὴν περὶ Αὐτὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, περιπτυσσόμεθ' αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας ἀγαπητῆς Παναγιότητος
ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ πρόθυμος
† Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων *Δαμιανὸς*

***

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Ἱεροσολύμων καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δαμιανέ, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἄσμενοι ἐδεξάμεθα καὶ ἀνέγνωμεν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν τὴν ἐπὶ ταῖς ἁγίαις καὶ χαρμοσύνοις ἑορταῖς ταῖς κατὰ σάρκα Γεννήσεως καὶ Ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐπιτολῇ τοῦ νέου ἔτους τιμίαν ἀδελφικὴν ἑόρτιον ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος. Ἐπηύξησεν ἡμῶν τὴν ἐπὶ ταῖς ἁγίαις ἡμέραις χαρὰν ἡ μετὰ τῆς ἀγάπης Αὐτῆς καὶ τῆς Ἁγίας κατ' Αὐτὴν Ἐκκλησίας ἀδελφικὴ κοινωνία καὶ ἡ πληροφορία καὶ βεβαίωσις ὅτι μεγαλοπρεπῶς καὶ κατὰ τὸ ἔτος

τοῦτο ἡ γεραρὰ Αὐτῆς Μακαριότης τὴν θείαν ἐτέλεσε πανήγυριν ἐν αὐτῷ τῷ προσκυνητῷ τόπῳ τῆς τοῦ Θεανθρώπου ὑπερφυοῦς Γεννήσεως καὶ εὐχὰς θερμάς, ὡς πάντοτε ἀνέπεμψε πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Ὅθεν γηθοσύνως καὶ ἐν εὐχαριστίᾳ βαθείᾳ διὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν εὐχὰς τὸν ἀδελφικὸν ἡμῶν καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ ταῖς ἁγίαις ἡμέραις καὶ πανηγύρεσιν ἀποδιδόντες πρὸς τὴν Ὑμετέραν γερασμίαν Μακαριότητα ἀσπασμόν, ἀντευχόμεθα μετ' ἀγάπης, ὅπως ὁ τὰ ὑπερφυῆ ὑπὲρ τῆς ἡμῶν σωτηρίας οἰκονομήσας Κύριος καὶ τοσοῦτον πάντοτε διὰ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου χαροποιῶν ἡμᾶς χαρίζηται ἄπλετον πάντοτε τὴν χαρὰν αὐτοῦ καὶ τὴν εὐλογίαν τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι, τῇ Ἱερᾷ Ἀδελφότητι καὶ ἁπάσῃ τῇ ἀδελφῇ Ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σιών.

Ἐπευχόμενοι δὲ ὅπως καὶ ὁ ἀνατείλας νέος ἐνιαυτὸς τῆς χρηστότητος αὐτοῦ ᾖ εὐλογημένος παρ' αὐτοῦ τοῖς αὐτόθι τε καὶ ἁπάσῃ τῇ Ἁγίᾳ ἡμῶν Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κόσμῳ παντί, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ Αὐτὴν καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

,αϠλ' Ἰανουαρίου κ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως *Φώτιος*.

*
* *

Πατριαρχεῖον τῆς Σερβικῆς
Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἐν Βελιγραδίῳ, 17/30 Δεκεμβρίου 1929.

Παναγιώτατε,

Εὐγνώμονες τῷ Θεῷ ὅτι καὶ παρὰ τὴν βαρεῖαν ἡμῶν ἀσθένειαν ἐχαρίσατο ἡμῖν ἡμέρας ζωῆς, ἵνα δυνηθῶμεν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν φαιδρὰν ἑορτὴν τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, σπεύδομεν ὅπως συγχαρῶμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ διὰ τῆς χαρμοσύνου προσαγορεύσεως «***Χριστὸς Γεννᾶται***»!

Διαπύρως ἀπευθύνομεν τὰς ἡμετέρας προσευχὰς πρὸς τὸ Θεῖον Βρέφος ὅπως πληθύνῃ τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ στεστερεώσῃ τὴν εἰρήνην αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν γῆν, τῇ Ὑμετέρᾳ δὲ Παναγιότητι ὁ σαρκωθεὶς Κύριος χαρίσαιτο ὑγείαν καὶ πληρῶσαι τὰς δυνάμεις Αὐ-

τῆς ἐπ' εὐτυχίᾳ τοῦ ἀγαπητοῦ Αὐτῆς ποιμνίου καὶ εἰς δόξαν ἁπάσης τῆς ὀρθοδόξου 'Εκκλησίας.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἐν Χριστῷ ἀφωσιωμένος ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς
† 'Αρχιεπίσκοπος Πεκίου, Μητροπολίτης Βελιγραδίου καὶ Καρλοβιτστίου
καὶ Πατριάρχης τῶν Σέρβων *Δημήτριος.*

Τῇ Αὐτοῦ Παναγιότητι τῷ Κυρίῳ Κυρίῳ Φωτίῳ
'Αρχιεπισκόπῳ Κων/πόλεως καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ.
Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

*
* *

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Βελιγραδίου καὶ παντὸς τοῦ Βασιλείου τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δημήτριε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἄσμενοι, εὐχαριστοῦντες, ἀποδίδομεν τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Μακαριότητι τὸν ἀδελφικὸν ἐπὶ τῇ φαιδρᾷ καὶ χαρμοσύνῳ ἑορτῇ τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἀσπασμόν, τὰ κράτιστα ὁλοψύχως Αὐτῇ καὶ ἁπάσῃ τῇ ἀγαπητῇ ἀδελφῇ 'Εκκλησίᾳ ἀντευχόμενοι.

Ὁ Κύριος χαρίζοιτο τὰ ἔτη τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος πλεῖστα εἰσέτι καὶ ἀστεμφῶς ὑγιεινά, ὅπως ἐπὶ μακρὰς εἰσέτι περιόδους φαιδρῶς καὶ γηθοσύνως ὑπαντᾷ καὶ πανηγυρίζῃ μετὰ τοῦ εὐσεβοῦς Αὐτῆς ποιμνίου τὰς ἁγίας ταύτας καὶ τὰς λοιπὰς τῆς εὐσεβείας ἡμῶν ἑορτάς.

Αὐτὸς καὶ τὸν ἀνατείλαντα νέον τῆς χρηστότητος αὐτοῦ ἐνιαυτὸν ἐπιδαψιλεύσειε μεστὸν εὐλογίας καὶ χάριτος τῇ Ἁγίᾳ αὐτοῦ αὐτόθι 'Εκκλησίᾳ καὶ τῇ ὅλῃ ἡμῶν Ἁγίᾳ 'Ορθοδόξῳ 'Εκκλησίᾳ, εἰρηνικὸν αὐτὸν καὶ εὐτυχῆ καὶ τῷ κόσμῳ παντὶ χαριζόμενος.

Κατασπαζόμενοι δὲ Αὐτὴν καὶ αὖθις ἀδελφικῶς ἐν φιλήματι ἁγίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

͵αϡλ' 'Ιανουαρίου ιη'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως *Φώτιος.*

***

Ἀθήνησιν, κ' Δεκεμβρίου ,απκθ'.

Παναγιώτατε καὶ Θειότατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ Σεβασμιώτατε καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ Κύριε Φώτιε, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐπὶ ταῖς μεγάλαις ἑορταῖς τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ἐφ' αἷς ἐξαιρέτως χαίρει καὶ ἀγάλλεται ἡ Ἁγία ἡμῶν Μήτηρ Ἐκκλησία, δοξάζουσα τὸν ἐν Ὑψίστοις Θεόν, τὸν διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δωρησάμενον εἰρήνην τῷ κόσμῳ καὶ καταδείξαντα τὴν θείαν εὐδοκίαν ἐν τοῖς ἀνθρώποις, προφρόνως προαγόμεθα, ἵνα ἀδελφικῶς προσαγορεύσωμεν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ νοερῶς Αὐτὴν ἐν ἁγίῳ φιλήματι κατασπασώμεθα. Συγχαίροντες δὲ Αὐτὴν ὡς ἀπὸ μέρους τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας δεόμεθα τοῦ ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος Σωτῆρος ἡμῶν, ὅπως χαρίζηται τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν χορείᾳ τῶν Πανιερωτάτων Ἀρχιερέων, ἅμα δὲ καὶ τῷ χριστεπωνύμῳ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, σὺν τῇ καλῇ καταστάσει πᾶσαν χαρὰν καὶ πᾶσαν παραμυθίαν. Ἀξιῶσαι δ' Ὑμᾶς ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος ἀπολαῦσαι καὶ τοῦ νέου τῆς χρηστότητος ἐνιαυτοῦ ἐν εὐθηνίᾳ πάσης ἀγαθωσύνης εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ὀνόματος. Ἀμήν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὖθις ἐν ἀγάπῃ πολλῇ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα περιπτυσσόμενοι, διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Ἀθηνῶν *Χρυσόστομος.*

*
* *

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χρυσόστομε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν χαρᾷ δεξάμενοι τὸν ἑόρτιον ἀσπασμόν, ὃν ἡ Ὑμετέρα ποθεινοτάτη Μακαριότης ἔπεμψεν ἡμῖν διὰ τῶν τιμίων Αὐτῆς γραμμάτων ἐκ μέρους τῆς ὅλης ἐν Ἑλλάδι Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας ἐπὶ ταῖς διαγενομέναις ἁγίαις ἑορταῖς, ἄσμενοι διὰ τῆς παρούσης ἐν εὐχαριστίᾳ πολλῇ ἀποδίδομεν μετὰ καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς ἀγαπητῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν πρὸς τὴν ἀγάπην τε Αὐτῆς καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν ὅλην ἀγαπητὴν Ἱεραρχίαν, εὐχόμενοι ὅπως ἡ χαρὰ τοῦ τεχθέντος Σωτῆρος ἄπλετος καὶ ἀνεπισκίαστος εἰς

τὸ διηνεκὲς δροσίζῃ καὶ ζωογονῇ πάντα τὰ κατὰ τὴν αὐτόθι ἀδελφὴν 'Εκκλησίαν.

Καὶ τὸ ἀρξάμενον δὲ νέον σωτήριον ἔτος μεστὸν πάσης εὐλογίας καὶ χάριτος ἐπευχόμενοι, κατασπαζόμεθα καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ Αὐτὴν καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως *Φώτιος.*

,αϡλ' Ἰανουαρίου ιε'.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.—'Εν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, ἱερουργοῦντος, ὡς εἴθισται, τοῦ πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Γερμανοῦ, ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης μετὰ τῶν Σεβ Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, πλὴν τῶν Σεβ. Μ/τῶν Χαλκηδόνος, Δέρκων καὶ Πριγκηπονήσων, ἱερουργησάντων ἐν ταῖς οἰκείαις 'Επαρχίαις. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας ἀνελθοῦσα εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Πατριαρχῶν ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, τῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ὀφφικιάλων καὶ ὑπαλλήλων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς καὶ πολλῶν ἐγκρίτων ὁμογενῶν, ἀθρόως προσερχομένων μέχρις ἑσπέρας.

— 'Από μέρους τῆς Ἱεραρχίας προσεφώνησε τῇ Α. Θ. Π. ὁ πρῶτος τῇ τάξει ἐκ τῶν παρευρισκομένων Σεβασμ. Μ/τῶν Γέρων ἅγιος Νικαίας κ. Βενιαμὶν τὰ ἀκόλουθα:

Παναγιώτατε,

Εὐλαβῶς πρὸ τοῦ θρόνου τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς Παναγιότητος παρίσταται ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ ἡ λοιπὴ Ἱεραρχία μετὰ τῆς εὐσεβόφρονος ὁμογενείας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς 1ης τοῦ ἔτους, καὶ διὰ τῆς ἀδυνάτου καὶ ἀσθενοῦς μου γλώσσης καθηκόντως καὶ μετὰ σεβασμοῦ ὑποβάλλει ἐγκάρδια καὶ εἰλικρινῆ συγχαρητήρια, πάντων ὁλοψύχως εὐχομένων, ὅπως τὸ ἀνατεῖλαν ἤδη νέον ἔτος ᾖ αἴσιον καὶ φορὸν παντὸς καταθυμίου τῇ τε 'Εκκλησίᾳ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ, εἰρηνικὸν δ' ἅμα καὶ σωτήριον ἐκ παντοίων πειρασμῶν καὶ δοκιμασιῶν. Τὸ ἀποιχόμενον, Παναγιώτατε, ἔτος προσεκόμισε τῇ 'Εκκλησίᾳ τὸ ἀγαθὸν τῆς Ὑμετέρας

ἐκλογῆς καὶ ἀνυψώσεως εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον, ὡς τὸν ὑποκάρδιον πόθον καὶ τὴν ψυχικὴν ὑμῶν ἔφεσιν· ἄφατος δὲ ἦτο ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἀγαλλίασις, καὶ τοιαύτη ἐξακολουθεῖ νὰ πληροῖ τὰς καρδίας, ὅτι εἴδομεν ὅ,τι ἠλπίζομεν. Ἡ δεδοκιμασμένη τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος περίνοια, τὸ θερμὸν τοῦ ζήλου, τὸ ἀγαθὸν τῆς προαιρέσεως, τὸ πιστὸν τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ εὔστοχος δεξιότης, μεθ' ἧς κατήρξατο τῆς οἰακοστροφίας τῆς ὁλκάδος τοῦ Χριστοῦ, τῆς πάντοτε μὲν κυμαινομένης, ἀλλὰ μηδέποτε καταποντιζομένης, περιτράνως κατεδείχθησαν εἰς τὰς καλὰς ἀπαρχὰς τῆς διοικήσεως τῶν καθ' ἡμᾶς καὶ εὐοιωνίζονται αἰσίαν τὴν εὐόδωσιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας, καί βεβαίαν τὴν καλὴν κατεύθυνσιν πάσης ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἣν σκοπεῖ νὰ διανοίξῃ εἰς τὰ μελετώμενα προγράμματα Αὐτῆς. Εἶνε εὐχάριστον τὸ γεγονὸς καὶ λίαν ἐνθαρρυντικὸν προκαλοῦν τὸν σεβασμὸν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς Χριστιανωσύνης, εὐλαβῶς ὑποκρουούσης τὸ: τοιοῦτος ἔπρεπεν ἡμῖν ἀρχιερεύς. Ἰνδάλλεται τὸ πρόσωπον τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἐν ταῖς ψυχαῖς τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος, χαίρει δὲ καὶ ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτι διὰ τῶν περικοσμούντων Αὐτὴν προσόντων, τῆς εὐρείας καὶ ἀρτίας μορφώσεως, τῆς ἠθικῆς χρηστότητος, τῆς κοινωνικῆς καλοκαγαθίας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνέσεως καὶ πείρας, ἡ Πατριαρχεία Αὐτῆς προσάγει νέον καὶ λαμπρὸν κεφάλαιον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀποστολικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Παντοδύναμος Θεός, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς ζωῆς χορηγός, δώῃ Σοι τὴν ἐξ ὕψους πανσθενουργὸν δύναμιν ἐν τῇ ὑψηλῇ διακονίᾳ Σου, χαριζόμενος ὑγείαν σιδηρᾶν εἰς μακρότητα ἡμερῶν, καὶ παρέχων τὸν νέον ἐνιαυτὸν κατὰ πάντα χρηστόν, ἄλυπον καὶ ὑγιεινόν, ἵνα ἀπερισπάστως προάγηται τὸ ἔργον τῶν Σῶν βουλῶν καὶ μελημάτων· ἐπιβραβεύοι δὲ τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην, καὶ τῇ ἀνθρωπότητι τὴν γαλήνην, ὅπως μετ' ἀνακουφίσεως διερχώμεθα τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς πρὸς τὰς ἐναντιότητας τοῦ βίου ἐν πάσῃ νομοταγείᾳ πρὸς τὰς ἀρχάς. Στῆθι, Παναγιώτατε, ἑδραῖος καὶ ἀκλόνητος εἰς τὸν θρόνον τοῦ μεγάλου ὁμολογητοῦ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ καὶ ὁμωνύμου Σοι Φωτίου ἐκείνου, λαμπρύνων καὶ κλεΐζων αὐτὸν πρὸς δόξαν καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, καὶ ὁ Θεὸς κρατύνοι τὴν Πατριαρχείαν Σου ἐπὶ μήκιστον εἰς ἔτη πολλά.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

Ἀποδεχόμεθα εὐγνωμόνως καὶ μετὰ θερμῶν εὐχαριστιῶν τὰς εὐχὰς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἐφόδια πολύτιμα διὰ τὸ ἅγιον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τὸ ὁποῖον παραδίδει ἡμῖν ὁ νέος ἐνιαυτὸς τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλουσιν ἡμῖν αἱ εὐθύναι τῆς Μεγάλης

τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἥτις πρὸς ταῖς μεγάλαις φροντίσιν αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ Θρόνου βαστάζει ὡς προκαθημένη καὶ τὸ τίμιον, ἀλλὰ καὶ μέγα ὡσαύτως φορτίον τῆς μερίμνης πασῶν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Ἀνταποδιδόντες τὰς εὐχάς, εὐχόμεθα, σεβάσμιοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἵνα ἴδωμεν κατὰ τὸν ἀνατέλλοντα νέον ἐνιαυτὸν τὴν Ὀρθόδοξον ἡμῶν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ συνερχομένην, θείᾳ χάριτι, ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι βουλευομένην ἐπὶ τῶν ἐπασχολούντων αὐτὴν ἀπὸ μακροῦ σπουδαίων ζητημάτων, ὅπως ἴδωμεν τοὺς δεσμοὺς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐνισχυομένους, τὴν συνεργασίαν ἀποβαίνουσαν στενωτέραν, τὴν πίστιν θερμοτέραν, τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν αὔξουσαν, τὴν διοίκησιν κοσμουμένην ὑπὸ τῆς σοφίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, καὶ τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαλληλίας μετὰ τῆς ἁγίας εἰρήνης θάλλοντα ἐν αὐτῇ, οὕτως ὥστε τὰ τέκνα τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πανταχοῦ νὰ αἰσθάνωνται καὶ νὰ ζῶσι τὸν ἅγιον βίον τοῦ χριστιανοῦ ὡς τέκνα τῆς μιᾶς ἡμῶν Ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὡς γνήσιοι πρὸς πάντας τοὺς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξους ἀδελφοί.

Εὐχόμεθα προσέτι, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἵνα κατὰ τὸν ἀρχόμενον σήμερον νέον ἐνιαυτὸν ἴδωμεν ἔτι μᾶλλον προαγομένην καὶ στενωτέραν ἀποβαίνουσαν καὶ τὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἄλλων φίλων Ἐκκλησιῶν, οὕτως ὥστε καὶ ἡ πρὸς αὐτὰς σχέσις νὰ λάβῃ οὐσιαστικώτερον τύπον, προάγοντα τὸ ἔργον τῆς γενικῆς προσεγγίσεως καὶ ἑνώσεως τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, πρὸς δόξαν τοῦ ἑνὸς Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, Ὅστις θέλει ἵνα πάντες ἓν ὦμεν, ὡς Αὐτὸς μετὰ τοῦ Πατρὸς ἕν ἐστι.

Τέλος, ἐπευχόμεθα ὅπως ὁ σαρκὶ γεννηθεὶς καὶ ἐπιφανεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ἐπιδαψιλεύσῃ καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ, τῷ Γένει τε καὶ σύμπαντι τῷ κόσμῳ πλουσίως εὐλογημένον διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ τὸν νέον ἐνιαυτόν. Ἀμήν.

***

Συγχαρητήρια τηλεγραφήματα. — *Ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ νέου ἔτους ἀντηλλάγησαν τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα:*

Ἀλεξάνδρεια, 2/1/30

Παναγιώτατον Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Φώτιον

Φανάριον.

Δοθείη ἄνωθεν εὐλογημένος Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ Ἁγίᾳ Αὐτῆς Ἐκκλησίᾳ νέος ἐνιαυτὸς χρηστότητος Κυρίου.

Πατριάρχης ***Μελέτιος.***

✠

Φανάριον, 2/1/30

Πατριάρχην Μελέτιον

'Αλεξάνδρειαν.

'Ανταποδίδοντες ἀγάπῃ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν εὐχόμεθα ὁμοίως εὐλογημένον 'Υμετέρᾳ Παναγιότητι, 'Αγίᾳ ἀδελφῇ 'Εκκλησίᾳ νέον σωτήριον ἐνιαυτόν.

Πατριάρχης ***Φώτιος.***

✠

'Ιερουσαλήμ, 1/1/30

Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

'Επὶ νέῳ ἐνιαυτῷ συγχαίροντες ἐγκαρδίως εὐχόμεθα μακρότητα ἡμερῶν ἀγαθῷ 'Εκκλησίας.

Πατριάρχης ***Δαμιανός.***

✠

Φανάριον, 2/1/30

Πατριάρχην Δαμιανὸν

'Ιερουσαλήμ.

'Εγκαρδίως εὐχαριστοῦντες ἀντευχόμεθα πλουσίως εὐλογημένον ἄνωθεν νέον ἐνιαυτόν.

Πατριάρχης ***Φώτιος.***

✠

Βουκουρέστιον, 1/1/30

Πατριάρχην Φώτιον

Κων/πολιν.

Παρακαλῶ 'Υμετέραν Παναγιότητα νὰ δεχθῇ τὰς θερμοτέρας ἀδελφικὰς εὐχὰς ἃς ἀπευθύνω Αὐτῇ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ νέου ἔτους.

Πατριάρχης Ρουμανίας ***Μύρων.***

✠

Φανάριον, 2/1/30

Πατριάρχην Μύρωνα

Βουκουρέστιον.

Εὐχαριστοῦμεν ἐγκαρδίως. Νέος ἐνιαυτὸς εἴη μεστὸς πάσης ἀγαθωσύνης 'Υμετέρᾳ Μακαριότητι, ἀδελφῇ 'Εκκλησίᾳ, ἀγαπητῷ εὐσεβεῖ Ρουμανικῷ λαῷ.

Πατριάρχης ***Φώτιος.***

✠

Λευκωσία, 31/12/29

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

Εὐλογήσαι Κύριος 'Υμετέρᾳ Παναγιότητι 'Εκκλησίᾳ Αὐτοῦ νέον ἔτος πάσῃ χρηστότητι.

'Αρχιεπίσκοπος ***Κύπρου.***

✠

Φανάριον, 1/1/30

Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου Κύριλλον

Λευκωσίαν.

Εὐχαριστοῦντες ἀντευχόμεθα ὁμοίως νέον ἔτος εὐλογημένον παρὰ Κυρίου ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ, ἁπάσῃ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ

Πατριάρχης *Φώτιος.*

✠

Λάμπεθ Παλάς, 1/1/30

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας εὐχαριστεῖ τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως διὰ τοὺς ἐπὶ τοῖς Χριστουγέννοις χαιρετισμοὺς καὶ τὰς ἀγαθὰς εὐχὰς ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ἃς εὐηρεστήθη νὰ ἀνταλλάξῃ μεθ' ἡμῶν.

* * *

Πατριαρχικαὶ χοροστασίαι. —Ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησε μετὰ τῶν Σεβ. Συνοδ. Μητροπολιτῶν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ὡρῶν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων [Παρασκευή, 3 Ἰανουαρίου] κατὰ τὴν Κυριακὴν πρὸ τῶν Φώτων [5], ἱερουργοῦντος τοῦ πανοσ. Μ. Ἀρχιμανδρίτου καὶ Ἀρχιδιακονεύοντος κ. Φιλοθέου κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων καθ' ἣν ἐτέλεσε καὶ τὸν Μέγαν Ἁγιασμόν [6], ἱερουργοῦντος, ὡς εἴθισται, τοῦ πανοσιολ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου κ. Μαξίμου, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου [7], κατὰ τὴν Κυριακὴν μετὰ τὰ Φῶτα [12], ὡς κατὰ τὴν Κυριακὴν [26] καὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου [27].

—Εὐλαβεῖ προσκλήσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς προσελθοῦσα μεθ' ὅλης τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱ. ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων ἐν μέσῳ ἀπειροπληθοῦς ἐκκλησιάσματος καὶ ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ τιμῆς πρὸς τὸ Σεπτὸν Αὐτῆς πρόσωπον.

Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ λειτουργία.— Ἀγαστῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου κ. Φωτίου, ἐπαναφέροντος ἔθος παλαιόν, ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν [30] πανηγυρικὴ Πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Δωρόθεος.

Εὐλαβὴς Πατριαρχικὴ μέριμνα. — Σεπτῇ ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Π. ἐτελέσθησαν ἐπιμνημόσυνοι δεήσεις ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Νεοφύτου τοῦ Η' ὑπὸ τοῦ Σχολάρχου τῆς Θεολ. Σχολῆς Σεβ. Μητροπολίτου Σταυρουπόλεως κ. Ἰωακεὶμ ἐν Χάλκῃ, Γρηγορίου τοῦ Ζ' ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπ. Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντίνου ἐν Βαλουκλῇ καὶ Βασιλείου τοῦ Γ' ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπ. Μύρων κ. Πολυκάρπου, ὡσαύτως ἐν Βαλουκλῇ, ἐπὶ ταῖς μνήμαις τῶν ὁμωνύμων ἁγίων.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί. — Πρὸς τὸν ἑορτάζοντα [23] Σεβ. Μητροπ. Γέροντα ἅγιον Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθάγγελον τὰς προσρήσεις τῆς Α. Θ. Π. διεβίβασεν ὁ πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Γερμανός.

—Ἐπισκεψαμένη ἡ Α. Θ. Παναγιότης τὸν Σεβ. Μητροπ. Ροδοπόλεως κ. Κύριλλον [18] συνεχάρη ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ αὐτοῦ ἑορτῇ.

— Πρὸς τοὺς ἑορτάζοντας Σεβ. Μητροπολίτας Βελλᾶς καὶ Κονίτσης [7] καὶ Ἰκαρίας [20] ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς.

— Ἡ Α. Θ. Π. ἐπισκεψαμένη αὐτοπροσώπως ηὐχήθη τὰ εἰκότα τῷ τὴν ὀνομα-

τικὴν ἄγοντι [21] πανοσ. ἀρχιμανδρίτῃ κ. Μαξίμῳ, Ἀρχιγραμματεῖ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

— Καταλλήλως διεβιβάσθησαν αἱ Πατριαρχικαὶ εὐχαὶ καὶ τῷ ἑορτάζοντι πανοσ. Τριτεύοντι καὶ Ὑπογραμματεῖ κ. Γρηγορίῳ [25].

Ἱεραὶ πανηγύρεις. — Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν πυκνοτάτῃ συρροῇ ἐκκλησιάσματος ἐτελέσθη ἡ ἀπὸ τριετίας καθιερωμένη πανηγυρικὴ λειτουργία ἐν τῷ ἱ. ναῷ τῶν Εἰσοδίων Σταυροδρομίου, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγ. Ἀντωνίου, ἱερουργήσαντος τοῦ οἰκείου ἀρχιερατ. προϊσταμένου θεοφ. ἁγίου Μιλήτου κ. Αἰμιλιανοῦ, ὅστις καὶ ἐδίδαξε περὶ ἐμμονῆς ἐν τῇ πατρῴᾳ ἀρετῇ καὶ εὐσεβείᾳ.

—Μετὰ πολλῆς τῆς ἐπισημότητος διεξήχθησαν αἱ Ἐκκλησιαστικῇ εὐλογίᾳ καθιερωθεῖσαι ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀνακομιδῆς τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου, ἱ. τελεταὶ ἐν τῷ ἱ. ναῷ τῆς Ἁγ. Τριάδος Πέραν, ἔνθα εἶναι ἐναποτεθησαυρισμένη καὶ ἡ σεπτὴ τοῦ Ἁγίου εἰκών. Συνῳδὰ τῷ Σεπτῇ Πατριαρχικῇ ἐγκρίσει καὶ εὐλογίᾳ καταρτισθέντι καὶ δημοσιευθέντι προγράμματι, τῇ παραμονῇ ἐτελέσθη πανηγυρικὸς Ἑσπερινός, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς [27] λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ ἀρχιερατικῶς προϊσταμένου τῆς Κοινότητος μεθ' ὅλου τοῦ πρεσβυτερίου. Πανηγυρικῶς ὡσαύτως διεξήχθη καὶ ἡ λειτουργία τῆς ἑπομένης Παρασκευῆς [31] προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Σάρδεων κ. Γερμανοῦ μεθ' ὅλου τοῦ πρεσβυτερίου, ψαλλόντων δέ, εὐμενεῖ Πατριαρχικῇ παραχωρήσει, τῶν Πατριαρχικῶν χορῶν. Αὐθημερὸν δ' ἐτελέσθη πανηγυρικὸς ἑσπερινὸς προεξάρχοντος τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου Λεύκης κ. Παγκρατίου. Πυκνότατον ὑπῆρξε τὸ ἐκκλησίασμα καθ' ὅλας τὰς τελετάς, καθ' ἃς ἐκήρυξαν τὸν λόγον οἱ προεξάρχοντες ἀρχιερεῖς, πλὴν τοῦ τελευταίου ἑσπερινοῦ, καθ' ὃν ὡμίλησε καταλλήλως ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολ. Σχολῆς πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Κορωναῖος.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Προσαγορεύσεις. — Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς 9ης λήγοντος μηνός, πρώτῃ μετὰ τὰς διαγενομένας ἑορτὰς τοῦ ἱεροῦ Δωδεκαημέρου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσηγόρευσε τοὺς Σεβ. ἁγίους Συνοδικοὺς διὰ τῶν ἑξῆς : «Ἐπὶ τῇ ἐπαναλήψει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἀφοῦ ἐν ὑγιείᾳ, εἰρήνῃ καὶ ψυχικῇ ἀγαλλιάσει διήλθομεν τὰς ἁγίας ἡμέρας τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ καὶ τῆς Θείας Ἐπιφανείας, χαιρετίζομεν Ὑμᾶς μετὰ χαρᾶς καὶ εὐχόμεθα ὅπως ὁ Κύριος ἐνισχύσῃ πάντας Ὑμᾶς κατὰ τὸν νέον ἐνιαυτὸν ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν ἁγίων ὑμῶν καθηκόντων ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας, ἐπιστέψῃ δὲ τοὺς πόνους καὶ τὸν ἱερὸν Ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ Αὐτῆς διὰ καρποῦ ἀφθόνου καὶ πολυτίμου, πρὸς δόξαν τῆς ἱερᾶς Κιβωτοῦ τῆς Ὀρθοδοξίας».

Εἰς ταῦτα ἐξ ὀνόματος τῶν Σεβ. Ἁγίων Συνοδικῶν ὁ πρῶτος τῇ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Ἅγιος Κυζίκου κ. Καλλίνικος ἀπήντησεν : «Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, εὐλαβῶς ἀποδεχομένη τὰς εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος καὶ ἀντεπευχομένη ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν ὅπως ὑπὸ τὴν πεπνυμένην τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος ἡγεσίαν εὐοδωθῇ τὸ ἅγιον ἡμῶν ἔργον ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας».

Πατριαρχικὴ δωρεά.—Ἡ Α. Θ. Π. παρέχουσα δεῖγμα τῆς στοργῆς Αὐτῆς πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον καὶ ἐνδιαφέροντος διὰ τὸν πλουτισμὸν τοῦ Πατριαρχικοῦ Σκευοφυλακίου, ἐδωρήσατο εἰς αὐτὸ τὰ ἱερὰ Αὐτῆς ἄμφια, ὧν πολλὰ καὶ ἀρχαιο-

λογικῶς ἀξιόλογα. Τὴν δωρεὰν ταύτην ἡ Α. Θ Παναγιότης ἀνήγγειλε διὰ σχετικοῦ ἐγγράφου πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς.—Διασκεφθεῖσα ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ἐπὶ τῇ βάσει σχετικῆς εἰσηγήσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προῆλθεν εἰς σχετικὰς ἀποφάσεις, τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων στοχαζομένας.

— Ὁ ἐν Ἀμερικῇ Ρῶσσος Μητροπολίτης Ἰωάννης Κεδρόβσκυ αἰτεῖται διὰ γράμματος, ὅπως μὴ ἀναγνωρισθῇ ὡς Ἐπίσκοπος ὁ ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ καθῃρημένου Β. Κομβοπούλου χειροτονηθεὶς ἐν Ἀμερικῇ Οὐκρανὸς Κωνσταντῖνος Κυρίλλο, ὡς παρακούων εἰς τὰς περὶ αὐτοῦ διαταγὰς τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου καὶ κηρύξας ἑαυτὸν αὐτόκλητον Μητροπολίτην, δηλοῖ δὲ ὁ εἰρημένος Ρῶσσος Μητροπολίτης Κεδρόβσκυ ὅτι πληροφορεῖ περὶ τούτου μετὰ μεγάλης θλίψεως καὶ μετανοίας. Τὸ ὡς ἄνω γράμμα παρεπέμφθη εἰς τὴν Κανονικὴν Ἐπιτροπήν, ὑπὸ μελέτην τῆς ὁποίας εὕρηται ἡ ὅλη ὑπόθεσις τῆς ἐκνόμου καὶ ἀντικανονικῆς χειροτονίας τοῦ Κωντατνίνου Κυρίλλο.

Ἱ. Μητρόπολις Θυατείρων.—Κατὰ τὴν συνοδικὴν συνεδρίαν τῆς 14ης λήγοντος μηνὸς ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ, ἀφορῶσα εἰς γαμικὴν ὑπόθεσιν χριστιανῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας, ἐφ' ἧς καὶ ἐλήφθη ἡ δέουσα ἐκκλησιαστικὴ ἀπόφασις.

Ἱ. Μητρόπολις Ρόδου. —Ἀνεγνώσθησαν κατὰ τὰς συνοδικὰς συνεδρίας τοῦ λήγοντος μηνὸς ἐκθέσεις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρόδου κ. Ἀποστόλου περὶ διαφόρων ἐπαρχιακῶν αὐτοῦ ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν καὶ ἐλήφθησαν αἱ προσήκουσαι ἀποφάσεις.

Αἱ ἐν Οὐγγαρίᾳ Ὀρθόδοξοι Κοινότητες. — Τῷ Σεβασμ. Μητροπολίτῃ Ἀμασείας καὶ Ἐξάρχῳ Κεντρῴας Εὐρώπης κ. Γερμανῷ διεβιβάσθησαν αἱ προσήκουσαι νεώτεραι διὰ γράμματος ὁδηγίαι ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος Σζέντες καὶ τῶν λοιπῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων, εὑρισκομένων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ περιφερείας.

Μετονομασία Ἱ. Μητροπόλεων. —Ἐνεκρίθη ἡ μετονομασία τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Καβάλλας εἰς Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως, Γιαννιτσῶν καὶ Γουμενίτσης εἰς Πέλλης καὶ Ν. Πελαγωνείας εἰς Πτολεμαΐδος, αἰτήσει τῶν οἰκείων Ἱεραρχῶν, διαβιβασθείσῃ διὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου.

Ἐπετηρὶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.— Μετὰ σχετικὴν εἰσήγησιν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυζίκου κ. Καλλινίκου, Χαλκηδόνος κ. Ἀγαθαγγέλου, Σάρδεων κ. Γερμανοῦ καὶ Ἡλιουπόλεως κ. Γενναδίου, ἥτις ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Α. Θειοτ. Παναγιότητος μέλλει ἵνα, μετὰ δέουσαν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν, προέλθῃ εἰς σύνταξιν καὶ ἔκδοσιν κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἀρξαμένου ἔτους τῆς ἐπετηρίδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἐκκλησιαστικὴ εὐαρέσκεια.—Εἰσηγήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἐπὶ ἐκδοθείσῃ ἄρτι ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Ἁγίου Ἡρακλείας κ. Φιλαρέτου ἐκκλησιαστικῇ μελέτῃ, δείγματι τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς πρὸς τὴν ἐπιστήμην ἀγάπης τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου τῆς Ἱεραρχίας, ἐνεκρίθη ὅπως διὰ γράμματος ἐκφρασθῇ τῇ Α. Σεβασμιότητι ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας.

— Ἐνεκρίθη συνοδικῶς, ὅπως εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ ἐκφρασθῇ ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ μετὰ ζήλου ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτῆς.

Μοναστηριακά.— Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὑποβαλοῦσα διὰ γράμματος τὰ σέβη καὶ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ καὶ ἀναρρήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ διαβιβάσασα ὁμοίου περιεχομένου γράμματα τῶν Ἱ. Μονῶν, διεβεβαιώσατο περὶ τοῦ ἁπανταχοῦ τοῦ Ἁγ. Ὄρους μνημοσύνου τοῦ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ ὀνόματος.

— Ἐκτιμηθέντων τῶν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Γενναδίου προβληθέντων σχετικῶν λόγων ἐγένετο συνοδικῶς ἀποδεκτὴ παραίτησις τῆς Α. Σεβ. ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῆς ἐν τῇ ἐπὶ τῶν κτηματικῶν ὑποθέσεων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βλατάδων βοηθητικῇ Ἐπιτροπῇ.

Χειροτονία Κληρικοῦ. — Ἐπετράπη ἡ εἰς ἱερέα τῆς κοινότητος Πριγκήπου χειροτονία τοῦ Ἀθανασίου Κριτικοῦ, Πρωτεκδίκου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πριγκηπονήσων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Κυρίλλου ἀντηλλάγησαν τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα :

Φανάριον, 18/1/30

Ἀρχιεπίσκοπον Κύριλλον

Λευκωσίαν—Κύπρον

Ἐγκαρδίῳ συγχαρητικῇ προσαγορεύσει ἐπευχόμεθα κράτιστα Ὑμετέρᾳ ἀγαπητῇ Μακαριότητι ἐπὶ ἑορτῇ τιμίου ὀνόματος.

Πατριάρχης ΦΩΤΙΟΣ

✠

Λευκωσία, 19/1/30

Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Φώτιον

Φανάριον.

Ἐκφράζομεν ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην καλοκαγάθοις συγχαρητικαῖς εὐχαῖς Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Κύπρου ***Κύριλλος***

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

***Τὸ Συνέδριον τοῦ* Lambeth Palace.** — Διὰ τὸ συγκληθησόμενον ἐν Λονδίνῳ Συνέδριον τοῦ Lambelh [7 Ἰουλίου—9 Αὐγούστου 1930] ἀπεστάλησαν προσκλήσεις πρὸς ἅπασαν τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἱεραρχίαν, ἤτοι τοὺς Μητροπολίτας τῶν Ἐπαρχιῶν, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας, ἐξαιρέσει τῶν ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν αὐτοῦ ὑπαγομένων Ἐπισκοπῶν, καὶ πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς [supfragan] καὶ

βοηθοὺς [assitant] Ἐπισκόπους, ἐκ δὲ τῶν πρῴην ἢ σχολαζόντων πρὸς τοὺς ἀναπληροῦντας ἄλλους.

Αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τοῦ Προγράμματος, ὡς ἐδημοσιεύθη, ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Ἡ πίστις καὶ ἡ ὁμολογία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν παροῦσαν γενεάν.

Α'] Ἡ Χριστιανικὴ περὶ Θεοῦ διδασκαλία· α') ἐν σχέσει πρὸς τὴν σημερινὴν φιλοσοφίαν, β') ἐν σχέσει πρὸς τὰς μὴ χριστιανικὰς θρησκείας καὶ τὰ ἰδεώδη γ') ὡς καθοριστικὴ τοῦ χαρακτῆρος τῆς χριστιανικῆς λατρείας, δ') ὡς ὀφείλει νὰ ἐννοῆται ἀνὰ τὴν Ἐκκλησίαν πᾶσαν διὰ διδασκαλίας καὶ σπουδῆς.

Β'] Ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Ὁμολογία τῆς Χριστιανικῆς Κοινότητος ὡς ἀτόμων καὶ ὡς σώματος κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς θείας βουλῆς μετ' ἰδιαιτέρας σχέσεως πρὸς τὰ ζητήματα· α') τοῦ γάμου, β') τοῦ φύλου, γ') τῆς φυλῆς, δ') τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν κυβερνήσεων καὶ ε) τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέμου.

Γ'] Ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας· α') ἔκθεσις περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκκλήσεως τοῦ **Lambeth** 1920. Παγκόσμιον Συνέδριον περὶ πίστεως καὶ διοικήσεως, β') Σχέδια καὶ προτάσεις Ἑνώσεως, γ') Σχέσις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἄλλας Ἐκκλησίας.

Δ'] Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία· α') τὸ ἰδεῶδες καὶ τὸ μέλλον αὐτῆς, β') ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ αὐθεντία αὐτῆς. 1) ἡ κεντρική, 2) ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἡ Ἐπαρχιακή, 3) αἱ Ἱεραποστολικαὶ Ἐπισκοπαὶ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Καντουαρίας (Ζητήματα ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ὡς πρὸς τοὺς τύπους τῆς θείας λατρείας καὶ τοὺς περὶ γάμου κανόνας).

Ε'] Ἡ Ἱεραρχία· α') Προμήθεια ἀνδρῶν διὰ τὸν Κλῆρον καί τὸ καθῆκον τῆς Ἐκκλησίας νὰ φροντίζῃ περὶ τούτου, β') ἡ ἀγωγὴ τοῦ Κλήρου πρὸ τῆς χειροτονίας καὶ μετ' αὐτήν, γ') παραπληρωματικὰ ἀξιώματα· 1) Διακόνισσαι, 2) Ἐθελοντικὸς κλῆρος. Ἐκθέσεις: Ἔργον τῶν γυναικῶν ἀπόφασις 54 Συνεδρ. **Lambeth** 1920. Ἀξίωμ. θεραπείας, ἀπόφασις 63 Συνεδρ. **Lambeth** 1920. Κοινότητες: ἀπόφασις Συνεδρ. **Lambeth** 1908.

ΣΤ'] Ἡ Νεολαία καὶ ἡ κλῆσις αὐτῆς.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ Διεύθυνσις τῆς ***Ὀρθοδοξίας*** παρακαλεῖ τοὺς καθυστεροῦντας τὰς συνδρομάς των ὅπως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Περιοδικοῦ ἀπαιτουμένας μεγάλας δαπάνας, ἀποστείλωσιν αὐτὰς ἀνυπερθέτως.

Müdir mes'ul: *Meletios Lukakis*